

EU:N RAKENNERAHASTOT MAAKUNNAN KEHITTÄMISRAHA KESKI-SUOMEN KEHITTÄMISRAHASTO

Vuosiraportti 2012

Euroopan unioni
Euroopan aluekehitysrahasto

KESKI-SUOMEN LIITTO
Regional Council of Central Finland

Julkaisutiedot

Julkaisija:

Keski-Suomen liitto
Sepänkatu 4, 40100 Jyväskylä
Puhelin 020 7560 200

Kotisivu:

www.keskisuomi.fi

Henkilökunnan sähköpostiosoitteet ovat muotoa

etunimi.sukunimi@keskisuomi.fi

Julkaisu:

C 140
ISBN 978-951-594-441-2
ISBN 978-951-594-444-3 (sähköinen)
ISSN 0788-7051

Julkaisun avainsanat:

Keski-Suomen Kehittämisrahasto
Maakunnan kehittämisraha
EU:n rakennerahastot
Maakuntaohjelma

Painos:

200 kpl

Painopaikka:

Kopijyvä Oy

Taitto:

Anu Huotari

Jyväskylä 2013

SISÄLLYSLUETTELO

LYHYESTI	4
MENESTYVÄ YRITYSTOIMINTA	6
Käynnistyneet hankkeet.....	6
Valmistuneet hankkeet.....	7
OSAAMISELLA MENESTYKSEEN	11
Käynnistyneet hankkeet.....	11
Valmistuneet hankkeet.....	12
HYVINVOIVA KANSALAINEN	21
Käynnistyneet hankkeet.....	21
Valmistuneet hankkeet.....	22
Yhteistyösopimukset.....	24
VETOVOIMAINEN TOIMINTAYMPÄRISTÖ	25
Käynnistyneet hankkeet.....	25
Valmistuneet hankkeet.....	26
HANKERAHOITUKSEN VAIHTOEHDOT	35

EU:N RAKENNERAHASTOT MAAKUNNAN KEHITTÄMISRAHA KESKI-SUOMEN KEHITTÄMISRAHASTO

LYHYESTI

Keski-Suomen liiton tuella käynnistettiin kehittämis- ja investointihankkeita 18 miljoonalla eurolla vuonna 2012. Myönnettyjen tukien osuus oli puolet, lähes 8,9 miljoonaa euroa. Rahoituksen määrä oli ennätyskellisen suuri. Merkittävä osa tuesta kohdennettiin metsäteollisuuden uudistumiseen tähtäävään tutkimukseen ja tuotekehitykseen, tutkimuslaitteinvestointeihin sekä yritystoimintaa palveleviin liikennehankkeisiin.

Metsäteollisuuden uudistumista tuettiin kahdella hankkeella, joissa VTT, suuryritykset ja pienet teknologiayritykset kehittävät yhdessä uusia tuotteita ja tuotantomenetelmiä. **KOTVA Kuvantavat teknologiat ja vaahtorainaus -hankkeessa** VTT:n paperinvalmistuksen tutkimusympäristö varustetaan vaahtorainauksessa tarvittavilla laitteistoilla ja testataan vaahtotuotuksen toimivuutta. Kuitumassan vaahtotuotuksella voidaan laajentaa metsäteollisuuden nykyisten tuotteiden kirjoa ja saavuttaa merkittäviä raaka-ainesäästöjä. Uusia tuotteita ovat kevyet ja kestävät pakkaukset, eristeet ja suodattimet. **TESTAA -hankkeessa** VTT ja yritykset tekevät tuotekehityskokeiluja joko nykyisillä tai niitä lähellä olevilla tuotantoprosesseilla tai kokonaan uusilla tavoilla. Samalla etsitään prosessi- ja mittausteknologian ratkaisuja, joilla parannetaan tuotannon energia- ja vesitehokkuutta. Tuloksia hyödyntävät paperin, kartongin ja kuitukankaiden valmistajat, metsäklusterin laitevalmistajat sekä kemikaalitoimittajat.

Osaamisen painopisteen hankkeista suurimpia olivat tutkimus- ja koulutusorganisaatioiden investoinnit yrityksiä palveleviin tutkimuslaitteisiin. Jyväskylän yliopisto rakentaa tutkimusympäristöä **ohutkalvopinnoitteiden ja nanomateriaalien tuottamiseen ja soveltamiseen**. Teknologioilla yritykset saavat tuotteisiinsa uudenlaisia ominaisuuksia sekä säästöjä raaka-aineissa ja tuotantoprosesseissa. Kilpa- ja huippu-urheilun tutkimus- ja kehittämissäätiön KIHUn tutkimusympäristö vahvistaa huippu-urheilun, liikunnan ja fysioterapian osaamista ja liiketoimintamahdollisuuksia Jyväskylässä.

Hyvinvoinnin painopisteen hankkeista merkittävin oli **nuorisokeskus Piispalan laajennus**. Helposti muunneltavissa tiloissa voidaan järjestää mediaopetusta ja ympäristökasvatusta tai tarjota terveys- ja hyvinvointipalveluja. Laajennuksella monipuolistetaan Piispalan palvelutarjontaa ja vastataan asiakkaiden kysyntään. Piispalan tärkeimpiä asiakkaita ovat lapset ja nuoret.

Vetovoimaisen toimintaympäristön painopisteessä tuettiin yritystoiminnan edellytyksiä parantavia **liikennehankkeita**. Rahoitusta myönnettiin Hirvaskankaalle Äänekoskella, Jyväskylän Vitapolis-alueelle, Kivijärvelle, Karstulaan, Keuruulle ja Konnevedelle. Työ- ja elinkeinoministeriön keväällä 2012 tarkistaman ohjeen mukaan vastuu kuntien infrastruktuurihankkeiden EU-rahoituksesta siirtyi ELY-keskuksilta maakunnan liitoille.

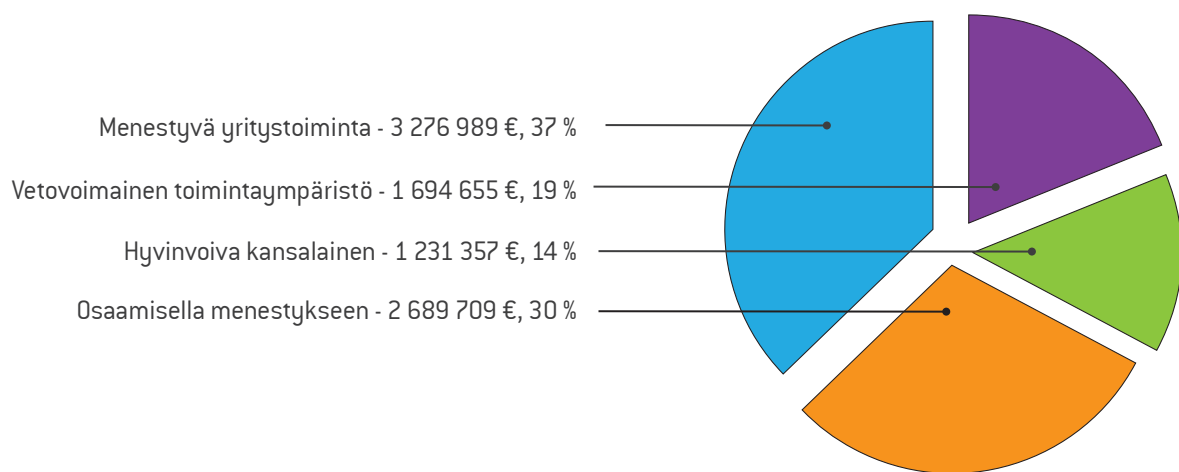
Hankevalintaa ohjaa maakuntaohjelman 2011-2014 neljä kehittämisaluetta:

- menestyvä yritystoiminta
- osaamisella menestykseen
- hyvinvoiva kansalainen
- vetovoimainen toimintaympäristö

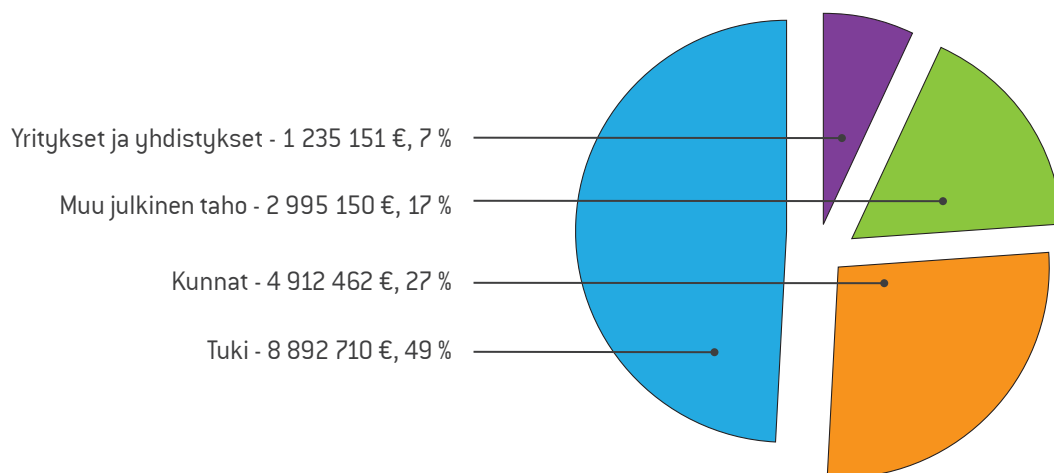
Keski-Suomen liitto voi myöntää tukea kehittämis- ja investointihankkeille kolmesta rahoituslähteestä:

- Länsi-Suomen EAKR -ohjelma
- maakunnan kehittämisohjelma
- Keski-Suomen Kehittämisrahasto

Myönnetyn rahoituksen kohdentuminen maakuntaohjelman 2011–2014 kehittämisalueittain vuonna 2012

Käynnistettyjen hankkeiden rahoituksen jakautuminen rahoituslähteittäin vuonna 2012

MENESTYVÄ YRITYSTOIMINTA

Käynnistyneet hankkeet

EU-rahoitus

TOTEUTTAJA	HANKE	TUKI €	YHTEENSÄ €
Teknologian tutkimuskeskus VTT	TESTAA-konsepti	823 480	1 176 400
Teknologian tutkimuskeskus VTT	KOTVA - kuvantavat teknologiat ja vaahtorainaus	600 000	929 111
Jämsek Oy	Ilmo - Maantielikenteen logistiikkakeskuksen, siviililentoliiketoiminnan, raideliikenteen sekä yritysten investointien kehittämishanke	259 000	370 000
Jykes Oy	Keski-Suomen klusterikehittäminen 2011 - 2013, jatkorahoitus	73 154	73 154
		1 755 634	2 548 665

Maakunnan kehittämisraha

TOTEUTTAJA	HANKE	TUKI €	YHTEENSÄ €
Jyväskylä Innovation Oy	Jyväskylän seudun osaamiskeskusohjelma 2012	568 750	1 137 500
Kehittämissyhtiö Keulink Oy	Invest in Keuruu TYÖ	345 000	493 000
Keski-Suomen liitto	Keski-Suomen matkailuvientiin virtaa 2012 - 14	136 500	195 000
Keski-Suomen liitto	LUKAS - luovan talouden ja kulttuurin kasvun ja kansainvälistymisen tukitoimet	115 000	115 000
		1 165 250	1 940 500

Keski-Suomen Kehittämisrahasto

TOTEUTTAJA	HANKE	TUKI €	YHTEENSÄ €
Midinvest Oy	Midinvest Oy:n sijoituspääoman lisäys ja osakkeiden merkintä	199 105	2 199 105
Jykes Oy	Elinvoimaa Pietarista	85 000	170 000
Keski-Suomen liitto	LUKAS - luovan talouden ja kulttuurin kasvun ja kansainvälistymisen tukitoimet, hankkeen kuntarahoitus	55 000	55 000
Jyväskylä Innovation Oy	Liikennebiokaasua Jyväskylään	17 000	34 000
		356 105	2 458 105

Valmistuneet hankkeet

JYVÄSKYLÄN SEUDUN OSAAMISKESKUSOHJELMA 2011

Jyväskylä Innovation Oy	
Tuki	714 000 € (50 %)
Kustannusarvio	1 428 000 €
Palautui	19 889 €
Rahoitus	Maakunnan kehittämisraha
Toteutusaika	1.1.2011–31.12.2012
Lisätietoja	Veli-Pekka Päivänen

Jyväskylän seudun osaamiskeskusohjelma on laadittu vuosille 2007 - 2013. Hankkeessa on toteutettu asiantuntijaryhmissä priorisoituja alahankkeita ja resursoitu kullekin teknologia-alalle päätoiminen kehitysjohtaja. Jyväskylän seudun osaamisaloina ovat:

- energiateknologia, vetäjänä Marika Ryyppö
- tieto- ja viestintäteknologia, vetäjänä Kari Halttunen
- nanoteknologia, vetäjänä Mauno Harju
- paperinvalmistusteknologia, vetäjänä Petri Nyberg sekä
- matkailu ja elämystuotanto, vetäjänä Miikka Raulo.

Budjetista noin puolet meni henkilöiden palkkakustannuksiin ja toinen puoli selvityksiin, ostopalveluihin ja alahankkeisiin. Merkittävimmät alahankkeet olivat Bioenergiakeskuksen yrityspalvelupäällikkö, Nanao Kaupan - Nanotieteellisen osaamisen kaupallistaminen, Algoritmiklinikka, INT-Testaa sekä Internet markkinointi Venäjällä.

Maakunnallisen klusterityön ja osaamiskeskusohjelman ohjausryhmät yhdistyvät vuonna 2011. Ohjausryhmässä ovat mukana kaikki kehittämissyhteöt. Bioenergiasta elinvoimaa -strategiaryhmä ja osaamiskeskusohjelman asiantuntijaryhmä yhdistettiin. Energiaoskesta rahoitetaan maakunnan yhteistyöryhmän päätöksen mukaisesti Bioenergiakeskuksen yrityspalvelupäällikkö. Paperinvalmistusteknologian ja UKL klusterin yhteistyötä tiivistettiin. Jyväskylän matkailu ja elämystuotannon osaamiskeskuksesta tuli täysjäsen ja tämä merkitsi n 150.000 euron lisärahoitusta.

Osaamiskeskusohjelman tavoitteena on synnyttää vuosittain 30 uutta liikeideaa, 7-10 aloittavaa yritystä, pääomasijoituksia 1-3 yritykseen yhteensä 3 milj. euroa, uusia yrityksiä yhteensä 10 kpl. Vuosien 2007 - 2013 tavoitteet ovat yhteensä 5.200 uutta työpaikkaa sekä 245 uutta yritystä. Kokonaistavoitteet jäänevät saavuttamatta.

Osaamiskeskusohjelman tavoitteena ollut kehittää uusia teknologioita, tuotteita ja toimintatapoja. Toiminnan perustana on ollut yrityslähtöisyys. Osaamiskeskusohjelmasta on rahoitettu hyvin paljon EU hankkeiden valmistelua. Maakuntahallituksen mielestä painopistettä oli siirrettävä Tekes –hankkeiden valmisteluun, jotta keskisuomalaiset yritykset ja tutkimuslaitokset saisivat yhä suuremman osan kasvavasta valtakunnallisesta Tekes –rahoituksesta. Tässä asiassa osaamiskeskusohjelma ei ole saavuttanut tavoitteita.

Hanke on osa valtakunnallista osaamiskeskusohjelmaa ja nykyisenkaltaisen osaamiskeskusohjelman päättyy vuoden 2013 lopussa.

JYVÄSKYLÄN SEUDUN OSAAMISKESKUSOHJELMA 2010

Jyväskylä Innovation Oy	
Tuki	605 000 € (50 %)
Kustannusarvio	1 210 000 €
Palautui	17 591 €
Rahoitus	Maakunnan kehittämisraha
Toteutusaika	1.1.2010–31.12.2011
Lisätietoja	Veli-Pekka Päivänen

Rahoituksella palkattiin päätoimiset vetäjät viidelle osaamiskeskusosalalle. Puolet rahoituksesta käytettiin henkilöstökustannuksiin ja puolet erillishankkeisiin, kuten kartongin muodonmuutoksen simulointi, ICT strategia, Keski-Suomen energiataaseen päivitys, mahdollisuuden käynnistää pienen

CHP-tekniikan vienti Thaimaseen, Nanotekniikan soveltaminen bioenergiassa, Nanao kaupan, pienpolton hiukkaspäästöt sekä Himos Experience Lab jne.

Yritykset ovat olleet mukana kohtuullisen hyvin erillishankkeissa ja tulokset ovat olleet sitä parempia mitä konkreettisempia toimenpiteitä on tehty. Osaamisaloista uudistuskykyisempiä ovat olleet Paperinvalmistustekniikka, Tieto- ja viestintäteknologia sekä Matkailu. Energia-alalla on tukeva hankesalkku, mutta sen konkretisoituminen yritysten liikevaihdoksi on ollut vähäistä. Nanotekniikka on luonteensa vuoksi vielä suhteellisen kaukana konkreettisesta liiketoiminnasta.

Osaamiskeskusohjelman ja maakunnallisen klusterityön yhteistyötä, ohjausta ja johtamista tehostettiin karsimalla ja yhdistämällä ohjausryhmien määriä.

RUSSIAN CONSUMER LATENT NEEDS - RUCOLA

Jyväskylä Innovation Oy	
Tuki	75 000 € (60 %)
Kustannusarvio	125 000 €
Palautui	4 588 €
Rahoitus	Maakunnan kehittämisraha
Toteutusaika	1.6.2011–31.5.2012
Lisätietoja	Veli-Pekka Päivänen

Venäläisten matkailijoiden määrä Suomeen on ollut jatkuvassa kasvussa. Venäläisten ostokäyttäytymisestä on tehty rajahaastattelututkimuksia, joissa on selvitetty Suomessa käyneiltä kokemuksista. Tavoitteena oli selvittää niiden venäläisten, jotka eivät ole vielä Suomessa käyneet, piileviä tarpeita ja kiinnostuksen kohteita.

Hankkeessa kerättiin tietoja syvähaastatteluilla sekä sosiaalisen median avulla tehdyllä markkinatutkimuksella. Saatuja tietoja ja kokemuksia levitettiin mukana olleille 142 suomalaiselle yritykselle työpajoissa sekä verkko-opetuksena.

Hanke onnistui hyvin ja yritykset hyötyivät kerätyistä tiedoista. Mukana olleet yritykset ymmärtävät entistä paremmin venäläisten tarpeet ja osaaivat paketoita heille sopivia tuotteita ja palveluita.

ILMAILUALAN LIIKETOIMINNAN KEHITTÄMISKESKITTYMÄ

Keski-Suomen liitto	
Tuki	50 000 € (100 %)
Rahoitus	Keski-Suomen Kehittämisrahasto
Toteutusaika	1.9.2009–31.12.2012
Lisätietoja	Hannu Korhonen

Tavoiteltavana oli ilmailualan osaamisen kehittäminen maakunnassa, alan toimijoiden yhteistyön edistäminen sekä alan yritysten liiketoimintojen parantaminen. Kyseessä oli Keski-Suomen maakuntaohjelman toteuttamissuunnitelmassa vuosille 2009 - 2010 yhtenä kehittämiskohteena esitetty ilmailualan kansainvälisen koulutuskeskittymän edistäminen Tikkakoskelle Jyväskylän lentokentän yhteyteen. Ilmailualan kansainvälinen koulutus oli mukana myös yhtenä Keski-Suomen liiton kärkihankkeena vuodelle 2010.

Hankkeen 1. vaihe toteutui suunnitelman mukaisesti ja siten, että ilmailun sidosryhmät olivat hankkeen valmistelussa vahvasti mukana. Hankkeen aikana järjestettiin maakunnan yhteisiä ja valtakunnallisia yritysکوhtaisia kuulemisia alan kehittämisedellytyksistä Keski-Suomessa. Hankkeen lopuksi järjestetyssä maakunnallisessa seminaarissa päädyttiin esittämään ilmailualan liiketoiminnan kehittämistä keskittyen erityisesti ilmailuteknologiaan kytkeytyvien yritysten tarpeiden selvittämiseen (vaihe 2.).

Hankkeen 2. vaiheen selvitystyö jatkui tehtäväksiannon mukaisesti siten, että hankkeen päävastuullisena vetäjänä toimi, ja hankkeessa muutoinkin vahvasti mukana ollut, insinööriersteriluutnantti Jarmo Alanko ja hankkeen käytännön sihteerij- ja muut avustavat työtehtävät ohjattiin Jyväskylän ammattikorkeakoululle. Hankkeen 2. vaihe saatiin päätökseen 23.3.2011, jolloin myös järjestettiin yhteinen ilmailualan seminaari yrityksille. Seminaariin asti kohdentuvat kustannukset päätettiin voitavan maksaa hankkeessa jäljellä olevista varoista.

Ilmailualan liiketoiminnan kehittämiskeskittymän 3. vaihe käsitti kolme kehittämiskokonaisuutta: ilmailun tutkimus, lentokentän testaus-, koulutus- ja tutkimusympäristö sekä huolto-, varaosa- ja logistiikkakeskus.

Hanke toteutui koulutuksen kehittämistavoitteiden osalta hyvin ja mm. uutta alaan kytkeytyvää maakuljettajakoulutusta käynnistyi Jyväskylän aikuisopistossa. Päätaoiteena ollut alan yritysten liikevaihdon kasvattaminen ei toteutunut tavoitellusti hankkeen toimenpiteinä. Asiansuuntaisia toimenpiteitä ja neuvotteluja oli lukuisasti mutta ratkaisevia päätöksiä ei saatu aikaiseksi hankkeen toteutusaikana. Hanke päättyi toteutusajan umpeuduttua.

**LUOVAN ALAN JA PALVELUALAN YRITYSTEN
SIEMENRAHOITUS 2009 JA 2010**

Keski-Suomen liitto	
Tuki 2010	70 000 €
Palautui	6 500 €
Tuki 2009	40 000 €
Palautui	4 242,96 €
Rahoitus	Keski-Suomen Kehittämisrahasto
Lisätietoja	Raija Partanen

Keski-Suomen liiton siemenrahoitusta myönnettiin vuonna 2010 ensimmäistä kertaa luovien alojen lisäksi muillekin palvelualan (matkailu, hyvinvointi, liikunta) yrityksille. Tukea sai 16 yritystä ja toimijaa. Tuettavaa toimintaa olivat kansainvälisiä ja kotimaisia jakeluratkaisuja edistävät toimenpiteet, markkinoinnin kehittäminen, tuote- ja/tai palveluidean kehittäminen sekä tuotantovälineiden ja tuotantotapojen kehittäminen.

Yritykset onnistuivat tavoitteissaan hyvin. Yritykset pystyivät synnyttämään ja laajentamaan asiakas- ja yhteistyöverkostojaan, kansainvälistymishankkeissa löydettiin uusia yhteistyökumppaneita ja syvennettiin omaa osaamista. Kaksi hanketta (molemmat hyvinvointialalta) keskeytyi yrityksessä tapahtuneiden sisäisten uudelleenjärjestelyjen vuoksi.

Rahoitusta myönnettiin 16 yritykselle vuonna 2010:

YRITYS	
Bonnomoto, Jyväskylä	Kolmen yrittäjän yhteisen suunnittelutoimiston lanseeraus
Chosen Design, Jyväskylä	Korutuoteperheen viimeistely ja lanseeraus
Harmonia Care Oy, Jyväskylä	Kansainvälinen vientikonseptin kehittäminen
Hermiina Oy, Jyväskylä (Saakoski)	Toiminnan laajentaminen maakunnalliseksi
Kiinteistö Oy Jyväskylän kaupunkilaispiha, Jyväskylä	Public-private -toimintakonseptin kehittäminen
Kaisi Koivumäki, Hankasalmi	Habitare-messut, myynnin ja markkinoinnin kehittäminen

Kotiompelimo Toini Byman, Viitasaari	Malliston kehittäminen sarjavalmistukseen
Kumina Music, Jyväskylä	Konserttitoiminnan kehittäminen (äänentoistolaitteet)
Pappilan Pidot Oy, Keuruu	Myynnin ja markkinoinnin kehittäminen
Partus Oy, Jyväskylä	Koulutuksen kumppanuuksien hankkimiskiertue EU-maissa
Rynnistyksen Käsité Ay, Jyväskylä	Expo 2010 Shanghai – artistiopastointikonseptin pilotointi
Salivirta Oy, Jyväskylä	Hyvinvointiyritysten sähköisen asiointikokonaisuuden konsepti
SRB Coaching osk, Jyväskylä	Hub-mallin koseptointi Keski-Suomeen
Suomen Koti-isännöinti Oy, Jyväskylä	OmaPehtoori -palvelun konseptointi ja markkinointi
Titityy/Tmi Tiina Huhtaniemi, Jyväskylä	Käsityöneuleohjelmalliston muotoilu
Ukkokiekuu Oy, Jyväskylä	Sopimusneuvottelut ja esiintymiskiertue Kiinassa (Semmarit)

Rahoitusta myönnettiin 14 yritykselle vuonna 2009:

YRITYS	
Päivi Ketolainen, Jämsä	Lasten huopakirjan valmistaminen
Suunnittelukonttori Edwin Oy, Jyväskylä	Tuotemerkin lanseeraus ja design-myyntipisteen perustaminen
Serus Oy, Jyväskylä	Kirjankustannuskonseptin markkinointi
Aleksi Revonkorpi, Jyväskylä	Poor Seamour -sovelluksen kehittäminen
Oy Huti Ab, Jyväskylä	Lastenmusiikin viennin kehittäminen Ruotsiin
Jyväskylän Taitelijaseura ry	Taidelainaamon verkkosivujen kehittäminen
Laajavaljas, Äänekoski	Markkinoinnin kehittäminen
Tuotantokopla Oy, Jyväskylä	Verkostoituminen ja toiminnan kehittäminen
Apelliviesti Oy, Jyväskylä	Ekologisen ja eettisen mainonnan kehittäminen
Maija Saastamoinen, Jyväskylä	Markkinointimateriaalin tuottaminen ja messuosallistuminen
Mirja Nuutinen, Jyväskylä	Toiminnan kansainvälistäminen
Kirjakaari, Jyväskylä	Markkinoinnin tehostaminen
Vesta's Soap Oy, Jämsä	Markkinointimateriaalien tuottaminen
Anne Kalliomäki, Jyväskylä	Tarinakoneen palveluiden tuotteistaminen ja markkinointi

OSAAMISELLA MENESTYKSEEN

Käynnistyneet hankkeet

EU-rahoitus

TOTEUTTAJA	HANKE	TUKI €	YHTEENSÄ €
Jyväskylän yliopisto, fysiikan laitos	NANOPALVA Nanoteknologian yrityspalveluvalmiuksien parantaminen NanoScience Centerissä ja kiihdytinlaboratoriossa	753 116	1 335 880
Kilpa- ja huippu-urheilun tutkimus- ja kehittämissäätiö	Huipputestausyksikkö kilpaurheilun, liikunnan ja hyvinvoinnin kehittämisympäristönä	693 978	1 176 539
Teknologian tutkimuskeskus VTT	Humusvesien puhdistusteknologia	345 680	502 400
Jyväskylän koulutuskuntayhtymä	Lisävauhtia koulutusvientiin	219 912	314 160
Jyväskylän Ammattikorkeakoulu Oy	Rakennusautomaation T&K&I -ympäristö	189 669	335 000
Jyväskylän yliopisto	TANDEM - Orgaanisten haitallisten aineiden karakterisointi ja monitorointi prosessi- ja ympäristö-näytteistä	150 000	264 000
Suomen ympäristökeskus	Haitallisten aineiden tutkiminen vesistöistä uusilla mittaus- ja arviointimenetelmillä	138 600	198 000
Äänekosken ammatillisen koulutuksen kuntayhtymä	Bio- ja muut uusiutuvat energiakäytännöt malliksi BKMPÖKE	68 540	97 915
		2 559 495	4 223 894

Keski-Suomen Kehittämisasiirasto

TOTEUTTAJA	HANKE	TUKI €	YHTEENSÄ €
Jyväskylän yliopisto	Brain Innovation Network, aivotutkimuksen yhteistyö	67 947	97 067
Nuorisokeskus Piispala	Ympäristökasvatuksen Kesytys -hanke, jatkorahoitus	19 000	47 462
Jyväskylän koulutuskuntayhtymä	Science IT –verkkolukio	18 000	36 000
Jykes Oy	Projectia Professionals - strateginen yhteenliittymä	11 250	56 250
Pirkanmaan liitto	Alueellisen ennakkoinnin kehittämisprojekti kuuden maakunnan yhteistyönä	7 017	93 560
Pohjoismaiden tiedotustoimisto	Pohjoismaisen kulttuurin tuntemuksen edistäminen	7 000	14 000
		130 214	344 339

Valmistuneet hankkeet

TULEVAISUUDEN KUITUTUOTTEIDEN KEHITYSYMPÄRISTÖT

Teknologian tutkimuskeskus VTT, Jyväskylän yliopisto ja Jyväskylän ammattikorkeakoulu Oy	
Tuki	689 425 € (65 %)
Kustannusarvio	1 060 500 €
Rahoitus	EU-rahoitus
Toteutusaika	1.5.2010–31.12.2012
Lisätietoja	Pirjo Peräaho

Tarkoituksena oli parantaa VTT:n ja Jyväskylän yliopiston pitkän aikavälin tutkimustoiminnan valmiuksia, syventää osapuolten yhteistyötä ja lisätä teknologian siirtoa yrityksiin. Käytännön tavoitteina oli VTT:n kuituprosessien ja veden tutkimusympäristöjen sekä Jyväskylän yliopiston röntgentomografi-alaboratorion kehittäminen hankkimalla uusia laitteistoja ja uutta osaamista. Toteutukseen osallistui VTT:n ja Jyväskylän yliopiston lisäksi Jyväskylän ammattikorkeakoulu.

VTT hankki tuella kuituprosessien tutkimusympäristöön puristimen, näytteenottolaitteiston sekä

laajensi vesi- ja massankäsittelyjärjestelmiä. VTT:n vesitutkimukseen hankittiin siirrettävä ultra-suodatuslaitteisto sekä UV:ta ja kavitaatiota samanaikaisesti käyttävä jätevesien käsittelylaitteisto. Jyväskylän yliopisto hankki röntgentomografi-laboratorioon näytteenvalmistus- ja käsittelylaitteistot naimittakaavan tomografiakuvausta varten. Lisäksi VTT:n henkilöstöä perehdytettiin yliopiston tomografi-laitteistojen käyttäjiksi. Jyväskylän ammattikorkeakoulu selvitti kuidun vaahdottamisen eli ns. vaahtorainauksen liiketoimintamahdollisuuksia.

Hankkeen aikataulu venyi, koska lasertoimisen näytteenvalmistuslaitteen toimitus pitkittyi merkittävästi. Jyväskylän yliopisto tilasi laitteen kilpailutuksen perusteella jo joulukuussa 2011. Toimittajaksi valittiin Electro Scientific Industries Inc. Yhdysvalloista. Laite saatiin käyttöön vasta joulukuussa 2012. Viivästys oli toimittajasta johtuva.

Hanke toteutui aikataulun pitkittymistä lukuun ottamatta hyvin. Hankkeella monipuolistettiin metsäteollisuuden uusiutumisen tarvittavaa tutkimusympäristöä. Tutkimusvalmiuksien paranemisesta hyötyvät metsä- ja kemianteollisuuden isot ja pienet yritykset. Hanke tukee osaltaan Keski-Suomen innovaatiokeskittymän rakentumista.

YVAKO – YMPÄRISTÖVAIKUTUSTEN ARVIOINNIN KEHITTÄMIS- JA OSAAMISKESKUS

Jyväskylän yliopisto, bio- ja ympäristötieteiden laitos	
Tuki	273 633 (78,5 %)
Kustannusarvio	348 767 €
Rahoitus	EU-rahoitus
Toteutusaika	17.5.2010–31.10.2012
Lisätietoja	Pirjo Peräaho

Tavoitteena oli luoda Jyväskylään vahva ja pysyvä ympäristövaikutusten arviointiin keskittyvä kehittämis- ja osaamiskeskus YVAKO, joka tukisi alan verkostoitumista. Keskuksen palveluiksi suunniteltiin YVA-alan koulutusta ja neuvontaa, ympäristöarvioinnin auditointia ja akkreditointia sekä tiedon koostamista yhteiseen tietopankkiin. Keskuksen asiakkaiksi kaavailtiin julkista hallintoa, alan konsultteja ja opetushenkilöstöä.

Hankkeessa selvitettiin ympäristövaikutusten arvioinnin kehittämis- ja osaamiskeskus YVAKO:n perustamista: mille palveluille on kysyntää eri asiakasryhmissä, miten toiminnasta saataisiin taloudellisesti kannattavaa ja miten hallinto olisi järjestettävissä. Hankkeen aikana varsinaisen keskuksen sijaan päädyttiin kokoamaan virtuaalinen YVAKO-portaali, joka sisältää YVA-tietopankin. Lisäksi työstettiin muutamia koulutuspaketteja.

Hanke epäonnistui päätavoitteen suhteen: ympäristövaikutusten arvioinnin kehittämis- ja osaamiskeskus kutistui portaaliksi. Verkkopalvelun tarkoituksena on toki edistää YVA-toimijoiden vuorovaikutusta ja palvella käytännön tutkimusta ja koulutusta. Verkkopalvelu ei kuitenkaan ole osaamiskeskus. Vaikeuksia olisi voitu välttää tekemällä esiselvitys liiketoimintapotentiaalista, asiakkaiden tarpeista ja realistisista hallintomalleista ennen hankkeen aloittamista.

ÄLYKOTI – SOSIAALINEN, TEKNOLOGINEN JA VIRTUAALINEN OPPIMIS- JA KEHITTÄMISYMPÄRISTÖ

Jyväskylän ammattikorkeakoulu Oy	
Tuki	226 934 € (66 %)
Kustannusarvio	343 840 €
Rahoitus	EU-rahoitus
Toteutusaika	1.4.2010–30.6.2012
Lisätietoja	Veli-Pekka Päivänen

Hankkeen tuella tehtiin Jyväskylän ammattikorkeakoulun tiloihin sosiaalinen, teknologinen ja virtuaalinen oppimis- ja kehittämisympäristö, jossa on muunneltava malliasunto sekä piha-alue.

Tila tarjoaa mahdollisuuden tutustua erilaisiin teknologisiin ratkaisuihin sekä apuvälineiden henkilökohtaiseen testaukseen.

Tila toimii hankkeen päätyttyä ammattikorkeakoulun oppimisympäristönä ja vahvistaa tulevien sosiaali- ja terveysalan työntekijöiden osaamista. Hanke onnistui hyvin ja lopputuloksena on toimiva ja käytössä oleva oppimisympäristö, jossa on mahdollisuus testata uusia teknologioita.

YRITYSTEN KEHITTÄMINEN MATERIAALITEKNIIKAN TÄYDENNYSKOULUTUKSEN AVULLA

Kehittämisyritys Keulink Oy	
Tuki (Keski-Suomi)	171 000 €
(Pirkanmaa)	12 248 €
Kustannusarvio	305 413 €
Palautui (Keski-Suomi)	58 700 €
(Pirkanmaa)	4 204 €
Rahoitus	Maakunnan kehittämisraha
Toteutusaika	1.6.2009–31.5.2012
Lisätietoja	Pirjo Peräaho

Tarkoituksena oli tuottaa Keuruun, Jämsän ja Mänttä-Vilppulan alueen yrityksille uutta, kansainvälisessä liiketoiminnassa tarvittavaa korkeatasoista teknologiaosaamista diplomi-insinöörin tutkintoon johtavan täydennyskoulutuksen avulla. Tavoitteena oli, että vähintään 18 koulutukseen osallistuvasta aikuisopiskelijasta suorittaa materiaalitekniikan diplomi-insinöörin tutkinnon.

Koulutus suunniteltiin yhdessä Keuruun, Jämsän ja Mänttä-Vilppulan alueen yritysten kanssa ja sen toteutti Tampereen teknillinen yliopisto. Aikuisopiskelijoiden lähtötasona oli insinöörin tai AMK-insinöörin tutkinto. Opintoissa saattoi painottaa metalleja, muoveja tai komposiitteja.

Luennot järjestettiin perjantaisin ja lauantaisin vuorotellen Keuruulla, Jämsässä ja Mänttä-Vilppulassa.

Koulutuksen aloitti 15 työssäkäyvää henkilöä, joista 14 sai varsinaisen opiskelupaikan Tampereen teknillisestä yliopistosta. Opiskelijaryhmän jääminen suunniteltua pienemmäksi johtui vuonna 2009 alkaneesta taantumasta. Epävarmassa taloustilanteessa yritykset eivät olleet valmiit sitoutumaan tarvittavaan rahoitukseen, joka oli 5 660 euroa/henkilö.

Opiskelijat olivat hyvin motivoituneita ja erityisen tyytyväisiä opintojen järjestelyihin. Useimmat pitivät koulutuksen nopeatahtisuutta hyvänä asiana, vaikka vaikeutena olikin sovittaa yhteen opinnoita, työtä ja perhe-elämää. Hankkeen päättyessä toukokuussa 2012 DI-tutkinnon oli suorittanut neljä henkilöä ja yhdeksän viimeisteli diplomityötään. Tuloksena on 13 uutta diplomi-insinööriä.

DI-koulutus onnistui erinomaisesti. Suosituksena on, että esimerkiksi kehittämisyritykset 3-5 vuoden välein selvittäisivät yritysten tarpeen korkeakoulututkintoon johtavaan täydennyskoulutukseen. Momen tahon yhteistyönä vastaava koulutus on toteutettavissa jatkossakin.

BETTY – BETONIN TUTKIMUS- JA KEHITYSYMPÄRISTÖN KEHITTÄMINEN

Jyväskylän ammattikorkeakoulu Oy	
Tuki	144 200 € (67,8 %),
Kustannusarvio	212 700 €
Rahoitus	EU-rahoitus
Toteutusaika	1.9.2009–30.6.2012
Lisätietoja	Veli-Pekka Päivänen

Betty -hankkeen tavoitteena oli kehittää JAMKin akkreditoitusta betonilaboratoriosta uusia teknologioita hyödyntävä betonin T&K-ympäristö, jossa betonin laadunvalvonta on varmistettu automatisoidulla testaus- ja mittausprosessilla.

Hankkeen avulla laboratorioon hankittiin tarvittavia laitteita ja analyysimenetelmiä. Täysin automaattiseen testausjärjestelmään ei päästy. Hankkeessa kehitetty betonin T&K-ympäristö jatkaa toimintaansa osana JAMKin Teknologiayksikköä ja mahdollistaa jatkossa betonin tuotekehitysprojektien toteuttamisen yhteistyössä alan yritysten, korkeakoulujen ja tutkimuslaitosten kanssa. Yritykset käyttävät jatkossakin laboratorion palveluita tarpeen mukaan. Hanke onnistui kohtuullisesti.

BIOSYNER

Jyväskylän ammattikorkeakoulu Oy	
Tuki	138 600 € (70 %)
Kustannusarvio	198 000 €
Palautui	1 414 €
Rahoitus	EU-rahoitus
Toteutusaika	1.6.2009–31.5.2012
Lisätietoja	Hilkka Laine

Saarijärvellä sijaitsevaan Jyväskylän ammattikorkeakoulun Bioenergiakeskukseen on keskitetty Saarijärven - Viitasaaren seutukunnan EU- varoja. Panostuksen haluttiin generoivan osaamista ja kilpailukykyä bioenergia-alan yrityksiin. Biosyner-hankkeessa valjastettiin alan kehittäjät ja yritykset, koulutus- ja tutkimusorganisaatiot yhdessä laatimaan Bioenergiakeskukselle yrityslähtöistä strategiaa. Hankkeen myötävaikutuksella Bioenergiakeskus näyttäytyy, ei vain ammattikorkeakoulun, vaan koko maakunnan yhteisenä maaseudulle sijoittuvana osaamiskeskittymä. Strategiatyö johti BDC-keskuksen liiketoimintasuunnitelman laatimiseen ja palveluiden tuotteistamiseen.

Hankkeessa luotiin kansallista yritys- ja organisaatioyhteistyöverkostoa keskukselle ja markkinoitiin Bioenergiakeskusta monin eri tavoin. Esimerkiksi energian hankintaan, käsittelyyn ja tuotantoon sekä laitevalmistukseen kuuluvat yritykset ja paikalliset kehittämissyhtiöt kuuluivat markkinoinnin piiriin. Bioenergiakeskuksella kontaktointia hoitaa nykyisin OSKE-rahoituksella palkattu yrityspalvelupäällikkö.

Hankkeen aloitus vuonna 2009 osui taloudelliseen taantumavaiheeseen, joka on jatkunut näihin päiviin saakka. Lama vaikutti siihen, että hankkeessa yrityksille suunnatuille asiantuntijapalveluille oli ennakoitua vähemmän kysyntää. Eurooppalaisille toimijoille pilotoitu palvelukonsepti mm. toteutui suunniteltua selvästi pienemmällä osallistujajoukolla. Laman myötä myös tavoitteet uusista työpaikoista ja yrityksistä jäi saavuttamatta. Palveluiden konkreettiset ”työnäytöt” yrityksille olivat tärkeitä lisäten keskuksen tunnettuutta yritysten keskuudessa.

Hankkeella on osaltaan vahvistettu Keski-Suomen asemaa bioenergia-alan osaajana ja Bioenergiakeskuksen näkyvyyttä alan kehittämistyön kärjessä.

OSAAMISEN JA ASIAANTUNTIJUUDEN INTEGROIDUT RATKAISUT KANSAINVÄLISILLE MARKKINOILLE

Jyväskylän seudun kehittämissyhtiö Jykes Oy

Tuki	93 334 € (70 %)
Kustannusarvio	133 334 €
Palautui	3 492 €
Rahoitus	EU-rahoitus
Toteutusaika	1.1.2010–30.6.2012
Lisätietoja	Pirjo Peräaho

Tavoitteena oli kehittää koulutus- ja asiantuntija-palveluita tarjoavien pienten yritysten kansainvälistymistä uusille markkinoille suuntautuvien asiakasprojektien avulla. Taustana oli jo aiemmin tehty EduCluster Finland -kehittämistyö koulutustoimialan ja sen viennin vahvistamiseksi. Kohderyhmänä olivat keski-suomalaiset koulutustoimialan yritykset, joilla oli halua ja potentiaalia toimia kansainvälisillä markkinoilla.

Hankkeessa keskityttiin käytännön asiakasprojekteihin. Markkina-alueet olivat Liettua, Kiina, Portugali, Puola, Venäjä ja Saksa. Kustakin maasta laadittiin markkinaselvitys. Toimenpiteet olivat osallistumista

alan messuille, työpajojen järjestämistä potentiaalisille asiakkaille, tarjousten laadintaa ja viestintää. Palveluja markkinointiin myös kotimaassa Ruotsista, Saudi-Arabiasta ja Latinalaisesta Amerikasta saapuneille ammattilaisryhmille.

Hankkeessa oli mukana 24 yritystä, joista 10 allekirjoitti keväällä 2012 verkostosopimuksen koulutusliiketoiminnasta ja sen kehittämisestä. Yhteistyösopimusta päästiin hiomaan vasta sen jälkeen, kun koulutusviennin avainyritys EduCluster Finland Oy oli ensin määritellyt omat liiketoimintatavoitteensa ja työskentelytavat suhteessa pienyritysten verkostoon. Käytännön toimintaa tukee sähköinen EduCluster Network –intra, jossa verkoston yritykset kokoavat ja jakavat asiakkuuksien hoitamisessa tarvittavan materiaalin.

Hanke onnistui melko hyvin. Yritysten vientiosaaminen on vahvistunut, ulkomaisten asiakkaiden tarpeisiin pystytään vastaamaan ja pienten yritysten yhteinen toimintamalli on käytössä. Vuosi 2011 oli yhteistyön kypsyttelyn aikaa, joka merkitsi hankkeessa osittaista tyhjäkäyntiä. Vaikka koulutustoimialan vaikutus maakunnan vientituloihin on vielä vaatimatonta, tarmokkaimpien yritysten liikevaihdon ulkomaisilla asiakkailla on jo merkitystä.

DI/FM –KOULUTUSHANKE

Jyväskylän yliopisto

Tuki	50 000 €
Kustannusarvio	450 000 €
Rahoitus	Keski-Suomen Kehittämisrahasto
Toteutusaika	1.10.2009–31.12.2011
Lisätietoja	Veli-Pekka Päivänen

Tavoitteena oli käynnistää Jyväskylässä DI- ja FM-muuntokoulutus lomautus- tai työttömyysuhan alaisille tutkimus- ja tuotekehitystehtävissä toimiville asiantuntijoille. Muuntokoulutus toteutettiin yhdessä Jyväskylän yliopiston ja Tampereen teknillisen yliopiston kanssa.

Tavoitteeksi asetettiin yhteensä 60 tutkintoa, joista 30 DI- ja 30 FM-tutkintoa. Hanke ei saavuttanut tavoitteitaan. Aktiivisia opiskelijoita oli helmikuussa 2012 parikymmentä, joista tutkinnon suorittaa arviolta 10-15 henkilöä.

SAARIJÄRVEN-VIITASAAREN SEUDUN PROSESSIPERUSTEINEN VERKOSTOJOHTAMINEN, SEUTUPROVE

Karstulan kunta	
Tuki	58 800 € (70 %)
Kustannusarvio	84 000 €
Rahoitus	Maakunnan kehittämisasiä
Toteutusaika	1.9.2011–31.12.2012
Lisätietoja	Hilkka Laine

SeutuPROVE- toimintamalli kehitettiin Saarijärven - Viitasaaren seutukunnan aluekehitystoiminnan vauhdittamiseksi. SeutuPROVElla haluttiin kehittämistyöhön lisää tehokkuutta ja selkeitä sisältöjä kehittämiskokonaisuuksiin. Mallin avulla aluekehitystyöhön haluttiin enemmän asiakas-, asukas- ja tarvelähtöistä kehittämistä. Tavoitteena oli verkostojohtamisen avulla saada aikaan nykyistä selvempiä ja vaikuttavampia tuloksia.

Toimintamallin kokoonjuoksijaksi valittiin Ramboll Management Consulting Oy, jonka johdolla seudulliset kehittäjät ja kuntapäätäjät suunnittelivat aluekehittämisen keskeiset toiminnot. Ne doku-

mentoitiin vastuutahoiheen. Myös maakunnalliset toimijat kutsuttiin mukaan, mutta heidän osallistumisensa suunnittelutyöhön oli vähäistä.

SeutuPROVE -toimintamallin kivijalka on yrityslähtöinen aluekehitystyö. Työ perustuu verkostossa toimimiseen, seudulliseen työnjakoon ja koordinaatioon. Keskeistä toimintamallissa on myös sopiminen siitä, miten ennakointia käytetään kehittämislinjauksista päätettäessä ja miten kehittämistyön tuloksia seurataan. Toimintamalli hyväksyttiin syksyn 2012 seutuedustajistosta ja se otettiin käyttöön vuoden 2013 alusta.

Seutukunnalla oli saatettu alulle verkostomaiseen johtamiseen perustuva toimintatapa, josta hankkeen avulla tehtiin seutukunnan toimijoille yhteinen toimintatapa. Näin saatiin sidos- ja päättäjätahoille kokonaisvaltaisempi käsitys seudun kehittämisestä ja dokumentointiin verkostomaisen eriytetyn johtamisen toiminnot. Jo itse mallin kehittäminen oli kehitysprosessi, josta eniten hyötyivät työpajoissa mukana olleet toimijat. SeutuPROVE tuo lisää yhteistä näkemystä, strategista otetta ja tavoitteellisuutta seutukunnan kehittämiseen.

SYRJÄYTYMISVAARASSA OLEVIA NUORTEN TURVALLINEN TYÖLLISYYS- JA KOULUTUSKESKUS, ESISELVITYSHANKE

Kinnulan kunta	
Tuki	24 272 € (50%)
Palautui	10 011,76 €
Kustannusarvio	48 544 €
Rahoitus	Keski-Suomen Kehittämisasiä
Toteutusaika	1.5.2011 – 30.9.2011
Lisätietoja	Hilkka Laine

Hankkeessa selvitettiin nuorten työllisyys- ja koulutuskeskuksen perustamista Kinnulaan tai vaihtoehtoisesti Saarijärven- Viitasaaren seutukunnalle. Hankkeessa jouduttiin kokonaiskuvan hahmottamiseksi ensi alkuun perehtymään syrjäytymiseen ilmiönä ja kartoittamaan mitä toimintatapoja

ja minkälaisia verkostoja on jo käytössä syrjäytymisen ehkäisemiseksi. Olemassa olevan pohjalta lähdettiin suunnittelemaan keskuksen toimintamallia. Tarkoitus oli myös etsiä rahoituskanavia keskuksen perustamiselle sekä laatia tarvittavat rahoitushakemukset.

Hankeajasta valtaosa jouduttiin käyttämään syrjäytymisongelman selvittelyyn ja olemassa olevan verkoston ja toimijoiden kartoittamiseen. Toimintamalliraportissa tuodaan esille erilaisia aihioita keskukselle. Keskuksen lopullisen mallin hahmottamiseen ja hakemusten laatimiseen ei saatu kytettyä riittäviä resursseja. Hankkeen avulla saatiin kuitenkin käynnistettyä keskustelu palvelukeskuksen tarpeellisuudesta ja aloitettiin sen suhteen vuoropuhelu seutukunnan eri toimijoiden välillä.

YMPÄRISTÖKASVATUKSEN KESYTYS–HANKE JA JATKOVAIHE

Nuorisokeskus Piispala	
Tuki	1.vaihe 25 000 € (50%) 2. vaihe 19 000 € (49%)
Kustannusarvio	89 000 €
Rahoitus	Keski-Suomen Kehittämisrahasto
Toteutusaika	1.5.2011–31.12.2012
Lisätietoja	Reima Väliivaara

Tavoitteena oli ympäristökasvatuksen maakunnallisen toimintaympäristön kartoitus ja teknisten ratkaisujen löytäminen sekä kuntien kestävä kehityksen alustava tilanteen kartoitus. Lisäksi hankkeessa laadittiin opas kunnan ympäristökasvatussuunnitelmaksi ja kuvaus kuntatyökalun pilotoinnista sekä luotiin vaeltavan oppimisen leirikoulumalli. Jatkohankkeen tavoitteena oli jalkauttaa edellisen vaiheen tulokset kuntiin toteuttamalla kuntatapahtumat ja muodostaa paikallisten ympäristökasvatuksen yhteistyöverkosto.

Maakunnan kunnista löydettiin yhteensä n. 650 ympäristökasvatuskohdetta, joita voidaan hyödyntää kuntien ympäristökasvatuksessa. Niistä n. 300 on luontokohteita, 120 kulttuurikohteita, 47 ympäristönsuojeluteemakohteita ja 195 henkilö- tai yritysosaajia. Lopputuoksia ovat Keski-Suomen seinäkartta ko. kohteista sekä kunta-kohtaiset kartat ja ohjelmakortit kohteista. Jatkohankkeessa järjestettiin seitsemän kuntatapahtumaa sekä osallistuttiin Toukofest –tapahtumaan ja KEOS –opettajien ja kasvattajien täydennyskoulutustapahtumaan. Tapahtumissa esiteltiin ohjelmapankkia ja avattiin kysely opettajille pankin hyödyntämisestä ja koulutustarpeista.

Hankkeessa onnistuttiin kokoamaan ympäristökasvatuksen ohjelmapankki ja luomaan runko maakunnalliselle ympäristökasvatusverkostolle. Kuntatapahtumien organisointi ei onnistunut alkuperäisen suunnitelman mukaisesti, mutta tulosten ja tiedon jalkauttaminen pystyttiin hoitamaan toimintatapaa muuttamalla ja osallistumalla maakunnallisiin tapahtumiin. Tuotettu opas Vaeltavan oppimisympäristökasvatusmallista palvelee koulujen, yrittäjien ja kansalaisten tulevaisuuden tarpeita.

NOPOLANEWS -DOC KANSANDOKUMENTARISTIN ABC-OPAS

Kyyjärven Mediamyllärit ry	
Tuki	2 400 € (50 %)
Palautui	1 130,35 €
Kustannusarvio	4 800 €
Rahoitus	Keski-Suomen Kehittämisrahasto
Toteutusaika	1.12.2011–29.2.2012
Lisätietoja	Hilkka Laine

NopolaNews -Doc Kansandokumentaristin ABC-opas koottiin Kyyjärvellä 18. – 24.7.2011 pidetyssä koulutusviikolla syntyneistä materiaaleista. Opas on laadittu sähköiseen muotoon ja löytyy Nopola News:n verkkosivuilta.

Opas sisältää lyhyitä sähköisen sosiaalisen median tapaan jäsennellyä ja tiivistettyä tekstiä koulutuspäivien esityksistä ja laajan videomateriaalin päivien annista.

On hyvä, että koulutusviikon sisältö on tallennettu. Verkkosivujen kautta koulutusviikolla kertynyttä osaa-mista voidaan nyt hyödyntää laajasti. Opas voi innostaa uusia toimijoita dokumentointiin. ABC-oppaan käyttäjän kannalta olisi ollut toivottavaa panna oppaan ulkoasuun ja käyttäjävälisyyteen nykyistä selvästi enemmän.

LAUKAAN, JYVÄSKYLÄN JA MUURAMEN PILOTTI NUORTEN AKTIVOIMISEKSI TYÖLLISTYMÄÄN

Laukaan kunta, Jyväskylän kaupunki ja Muuramen kunta	
Tuki	56 250 € (75 %), josta maakunnan kehittämisrahaa 37 500 € Keski-Suomen Kehittämisrahasto 18 750 €
Palautui	1 728 €
Kustannusarvio	75 000 €
Toteutusaika	1.6.2010–31.12.2011
Lisätietoja	Hannu Korhonen

Keski-Suomen liitto järjesti keväällä 2010 hankehaun, jossa etsittiin nuorten työllisyyttä tukevia hankkeita. Hankkeiden samansisältöisyydestä johtuen päädyttiin kokoamaan Laukaan, Jyväskylän ja Muuramen hankkeet yhteen. Jokainen hankeosio kuitenkin saattoi toteuttaa toimenpiteet sisällöllisesti verrattain itsenäisesti.

Laukaan tavoitteena oli etsiä nuorille harjoittelu-, oppisopimus-, palkkatuki- ja sijoituspaikkoja erityisesti yrityksissä. Aiemmin kunta ja kolmas sektori olivat vastanneet suurimmasta osasta nuorten työllistämistoimista. Jyväskylän kaupungin tavoitteena oli selvittää työllisyydenhoidon toimenpiteiden vaikuttavuutta ja taidetyöpajan hyödyntämistä koulupudokkuuden ehkäisemisessä. Muuramessa tavoiteltiin kunnan eri hallintokuntien ja Innola ry:n yhteistyötä, jossa rakennettiin nuorille oppimisympäristöjä oman yritystoiminnan harjoitteluun.

Laukaan kunnassa toimenpiteet organisoitiin yhteistyössä Jyväskylän TE-toimiston kanssa. Hankkeen aikana toteutettiin kaksi yrittäjäkyselyä, jotka tavoittivat kaikkiaan 85 yrittäjää. Huhtikuussa 2011 lähetettiin kutsu kaikille alle 29-vuotiaille työttömille työnhakijoille osallistua työllistämistä edistävään haastatteluun. Haastatteluihin kutsuttiin 137 laukaalaista ja paikalle saapui 63 nuorta. Hankkeen toimenpiteissä oli mukana 29 henkilöä,

joista noin puolet voitiin osoittaa työhön, harjoittelupaikkaan, kuntouttavaan työtoimintaan tai työvoimakoulutukseen. Laukaan hankeosion toimintaa leimasi hankkeen vetäjien vaihtuminen.

Jyväskylän kaupungin Etsivä pajakoulu -hanke aloitettiin Nuorten Taidetyöpajalla marraskuussa 2010. Tavoitteena oli puuttua koulupudokkuiden ongelmaan, ja toimintamallia testattiin Kilpisen ja Lehtisaaren yläkoulujen valittujen oppilaiden kanssa. Ryhmät olivat 3 – 6 oppilaan ryhmiä. Kaikkiaan kokeiluun osallistui 18 oppilasta. Pajakoulun vaikutuksen arvioiminen koulumenestykseen tai päättötodistuksen saamiseen katsottiin vaikeaksi näyttää toteen ilman erillistä selvitystä. Nuorten ja vanhempien kanssa käytyjen keskustelujen perusteella Pajakoulun käymisellä katsottiin olevan myönteistä vaikutusta nuorten koulunkäyntiin. Hankeosiossa kävi ilmeiseksi, että toimivin ryhmä muodostui erilaisissa elämäntilanteissa olevista nuorista.

Muuramen hankeosiossa perustettiin kaksi yritystä: Bailurit tuotti tapahtumapalveluita Muuramen Nuorisoseuratalolla ja MoNa tarjosi autojen käsipesupalvelua sekä Hiekkarinteen tanssilavan kahviopalveluita. Aloitettujen yritykset vietiin loppuun saakka ja tavoitteena olleita yhteistyökumppanuuksia saatiin aikaan. Yritystoiminta oli kokonaisuudessaan nuorten vastuulla ja valmentajat pysyivät ohjaajan roolissa. Haasteeksi koettiin yritystoiminnan käynnistäminen syksyllä yhdessä koulutyön kanssa. Jatkossa toiminta tulee käynnistää keväällä, jolloin toiminta tukee nuorten kesätyöllistymistä.

Hankerahoituksella hankittiin projektikunnille työllisyyden hoidon kuntakortit. Hankinnan organisoivat Jyväskylän kaupunki ja palvelun tuotti Innolink Research Oy.

Hankkeen toimintaympäristö tiedettiin haastavaksi ja usean hallinnonalan yhteistyötä edellyttäväksi. Hankkeessa voitiin kokeilla yhtä uudenlaista rahoituksellista resurssia, joka perustui nimenomaan paikalliseen aloitteellisuuteen. Hanke toteutui haastavassa toimintaympäristössä suunnitellusti.

KOPPI - KOKEMUKSELLINEN TYÖSSÄOPPIMINEN

Keuruun kaupunki	
Tuki	54 845 € (70 %)
Palautui	1 995,50 €
Kustannusarvio	78 350 €
Rahoitus	Keski-Suomen Kehittämisrahasto
Toteutusaika	1.1.–31.12.2012
Lisätietoja	Pirjo Peräaho

Hanke oli jatkoa EOP -hankkeelle, jossa luotiin keuruulaisille työttömille nuorille ennakoidun ohjauksen malli. Palvelumallilla lisätään nuorten kokemuksia ja yhteyksiä työelämään ja yrittäjiin. Tavoitteena oli saada mukaan 25 nuorta. Lisäksi toimintakeskus Navikkaan lähdettiin suunnittelemaan oppimisympäristöjä, joissa olisi mahdollista suorittaa ammatillisen tutkinnon osia.

Hankkeeseen osallistui 36 nuorta, joista 82 % oli miehiä. Tavoite osallistujien määrästä ylittyikin selkeästi. Jokaiselle nuorelle laadittiin henkilökohmainen työssäoppimisen suunnitelma. Pääosa nuorista osallistui kuntouttavaan työtoimintaan (16 hlöä). Työelämävalmennukseen ja työharjoitteluun osallistui kumpaankin 6 nuorta. Lisäksi nuorille järjestettiin yhteistyökumppaneiden kanssa Ajo-kortti työelämään -koulutus.

Yhteistyö yritysten työssäoppimispaikkojen lisäämiseksi ei edennyt toivotulla tavalla. Syynä oli taantumasta johtuvat lomautukset ja irtisanomiset yrityksissä. Käytännön yhteistyö kuitenkin toteutui työharjoittelun, oppisopimuksen ja muutaman nuoren kohdalla myös työllistymisen kautta.

Toimintakeskus Navikan oppimisympäristöt olivat testikäytössä pienellä ryhmällä. Kokemusten perusteella koottiin tietoa työssäoppimisen prosessista ja oppien tunnistamisesta. Työssäoppimissuunnitelma laadittiin yhdessä Jyväskylän ammattiopiston edustajien kanssa. Ammattiopisto toivoo nuorten työpajoilta apua erityisesti opintojen keskeyttämisen yhteydessä. Työpaikkaohjaajille järjestettiin oma koulutus.

Hanke oli osa Keski-Suomen liiton nuorisotyöttömyyden vähentämiseen tähtäävistä toimenpiteistä, joiden rahoituksesta päätettiin lokakuussa 2011. Vuoden mittaisessa hankkeessa tehtiin paljon käytännön työtä nuorten kanssa. Yritysyhteistyön kehittämiseksi tarvitaan kaupungin, kehittämissyhtiön, yritysten ja muiden toimijoiden kesken nykyistä avoimempaa tiedonkulkua sekä kokemusten jakamista. Työ jatkuu Keuruun kuntakokeilussa, joka on työ- ja elinkeinoministeriön käynnistämä kokeilu pitkäaikaistyöttömyyden vähentämiseksi. Hanke kestää 31.12.2015 saakka.

EOP- ENNAKOIVA OSAAMINEN JA PEREHDYTYS

Keuruun kaupunki, Joutsan Yrittäjät ry ja Jämsek Oy	
Tuki	52 500 € (75 %), josta maakunnan kehittämistämisrahaa 35 000 € Keski-Suomen Kehittämistämisrahasto 17 500 €
Palautui	2 686 €
Kustannusarvio	70 000 €
Rahoitus	Keski-Suomen Kehittämistämisrahasto
Toteutusaika	1.6.2010–30.11.2011
Lisätietoja	Pirjo Peräaho

Tavoitteena oli luoda ja kokeilla uusia malleja nuorten aktivoimiseksi työllistymään. Tehtävänä oli tuotteistaa ennakoivan osaamisen ja perehdytyksen (EOP) toimintamalli yritysten, kuntien, työllistämispalveluiden tuottajien ja viranomaisten käyttöön.

Keuruulla etsittiin alle 29-vuotiaat, koulutuksen työelämän ulkopuolelle jääneet nuoret. Jokaiselle tavoitetulle nuorelle laadittiin henkilökohtainen toimintasuunnitelma, jossa tarkoituksena oli esim. vuorokausirytmien palauttaminen, koulutukseen hakeutuminen tai palkkatyö. Toimintatavat on koottu kirjaseen ”Keuruun nuorten ennakoiva ohjaus ja perehdytys työelämään”. Toimenpiteiden yhteiskunnallista vaikutusten arviointia varten hankittiin lisenssit Sofie-tietojärjestelmään.

Joutsassa testattiin nuorten ideoiden hyödyntämistä yhdessä yrittäjien kanssa. Nuorille tarjottiin työllistämistämisrahaa kesätyöpaikan saamiseksi ja järjestettiin Futura -tapahtuma yläkoululaisille ja lukiolaisille.

Jämsässä toteutettiin nuorille suunnattu LuuppiExtra –julkaisu, kartoitettiin NextGeneration –toimintamallin toimivuus seudulla sekä koottiin suositukset nuorten yrittäjyyspolun rakentamiseksi. Kesätyömessut järjestettiin erillisellä rahoituksella.

Hanke toteutui melko hyvin tavoitteen mukaisesti. Nuorten antama palaute on ollut kannustavaa. Monen osallistuneen nuoren kohdalla työllistyminen ei kuitenkaan ole mahdollista lyhyellä aikavälillä. Yritysyhteistyö edistyi parhaiten Joutsassa, jossa Joutsan Yrittäjät ry toimi myös osahankkeen toteuttajana. Yritysyhteistyksen rakentaminen vaatii vielä työtä. Paikallinen toiminta yhdistysten ja TE-toimiston kanssa on ollut vilkasta ja käytännönläheistä. Pulmana on nuorten työllistämispalveluiden riippuvuus hankerahoituksesta; pysyviä resursseja kunnilla ja yhdistyksillä on kovin vähän.

HYVINVOIVA KANSALAINEN

Käynnistyneet hankkeet

EU-rahoitus

TOTEUTTAJA	HANKE	TUKI €	YHTEENSÄ €
Nuorisokeskus Piispala	Hyvinvointimatkailun toimintakeskus	673 200	1 346 400
Jyväskylän Ammattikorkeakoulu Oy	Interaktiivinen ryhmäohjaus nuorten ylipainon ennaltaehkäisyssä ja lihavuuden hoidossa	119 840	171 200
Jyväskylän yliopisto	TULTE - Tulevaisuuden uudet liikunnan ja terveyden edistämisen konseptit, jatkorahoitus	99 026	99 026
Nuorisokeskus Piispala	Hyvinvointimatkailu lapsille ja nuorille	79 436	113 480
	Piispala IceSport Centre	48 000	96 000
		1 019 502	1 826 106

Maakunnan kehittämISRaha

TOTEUTTAJA	HANKE	TUKI €	YHTEENSÄ €
Jykes Oy	Palveluinnovaatiot, osaaminen ja yrittäjyys hyvinvointialalla	115 000	250 000

Keski-Suomen KehittämISRahasto

TOTEUTTAJA	HANKE	TUKI €	YHTEENSÄ €
Jyväskylän ammattikorkeakoulu Oy	Keski-Suomi, liikunnan ja urheilun huippumaakunta	19 925	39 850
Nuorten Keski-Suomi ry	Keski-Suomen liiton ja Nuorten Keski-Suomi ry:n yhteistyösopimus	19 000	19 000
Keski-Suomen liikunta ry	Liikunta osana kuntien päätöksentekoa - kehittämis- ja viestintähanke	13 000	26 000
Jyväskylän tanssiyhdistys ry	Tanssia kaikille	10 000	24 000
Keski-Suomen sosiaalialan osaamiskeskus	Esiselvitys Keski-Suomen vanhus - ja vammaispalveluiden kehittämiseksi	9 930	19 862
Suomen käsityön museo	Muoto koossa -tapahtuma	5 000	15 000
Kulttuuriosuuskunta Mielleyhtymä	Lottadokumentin "Viimeinen testamentti" tuotantokustannukset	5 000	38 500
Keski-Suomen Popjazzleiri ry	Musiikkileirien ja -kursseiden kehittäminen ja vieminen maakuntaan	5 000	11 700
Saarijärven Pullistus ry	Uudenajan Juhannuskisat Saarijärvellä 2012	4 000	4 000
Jyväskylän kansanmusiikkiyhdistys ry	Yhteistyösopimus Jyväskylän kansanmusiikkiyhdistys ry:n kanssa	3 500	3 500
Keski-Suomen tanssin keskus	Uudenpolven klubit, toiminnan pilotointi	2 500	9 700
		96 855	211 112

Valmistuneet hankkeet

PARASSOS – TUTKIMUS- JA YHTEISTYÖOHJELMAN VALMISTELU

Terveysten ja hyvinvoinnin laitos THL	
Tuki	60 000 € (33,3 %)
Kustannusarvio	180 000 €
Rahoitus	Maakunnan kehittämisraha
Toteutusaika	1.1.2008 – 31.12.2011
Lisätietoja	Hannu Korhonen

Keski-Suomen liitto osallistui vuosina 2008 – 2011 kunta- ja palvelurakenne (Paras) -hankkeen vaikutuksia sosiaalipalveluihin selvittävään seuranta- ja arviointitutkimukseen. Tutkimus suoritettiin Keski-Suomen maakunnan alueella.

Lähtökohtana sosiaalipalveluiden arvioinnissa pidettiin asiakaslähtöisyyttä. Työssä selvitettiin uudistuksen vaikutuksia ruohonjuuritasolla ja palveluiden saatavuuden kehitystä palvelurakenteen kehittyessä seudulliseksi. Kokonaiskuvan muodostamiseksi tutkimuksessa suoritettiin työntekijähaastatteluita sekä kuntakyselyjä.

Palveluiden käyttäjien kannalta merkittävä tutkimustulos uudistuksen toimeenpanossa oli se, että työntekijöiden tavoitettavuus uudistuksen suunnittelun ja toimeenpanon aikana heikkeni kun työntekijät joutuivat käyttämään aikaa rakenteiden pohdintoihin. Tutkimuksen havaintojen mukaan muutokset olivat lisänneet toisaalta organisaatioiden jähmeyttä ja byrokratiaa sekä toisaalta työntekijän vertaistukea ja erikoistumisen mahdollisuuksia. Tutkimuksessa todettiin myös, että palvelujen lisääntynyt yhtenäistäminen ja palvelupaketointi olivat vähentäneet yksilöllistä joustoa palvelun saannissa.

Keski-Suomen liitto arvioi erittäin kriittisesti tutkimusyhteistyöhankkeisiin osallistumista. Liitto ei ole tutkimustoiminnan rahoittaja, mutta tähän hankkeeseen osallistumista puolsi tiivis kytkös käynnistyneeseen kuntarakenteen uudistumiseen. Hanke onnistui erinomaisesti ja tuotti yksityiskohtaisen raportin: Sosiaalipalvelut muutoksessa, Kuntalaisten ja henkilöstön näkemyksiä Paras-uudistuksesta. Hankkeessa valmistui myös koko joukko asiaan liittyviä väliraportteja. Laajasta tutkimusaineistosta voidaan ammentaa vielä monenlaisia palvelujärjestelmän toimivuutta arvioivia tuloksia.

KESKI-SUOMEN LIIKUNTA- JA URHEILUSTRATEGIA

Keski-Suomen liikunta ry	
Tuki	37 240 € (70 %)
Kustannusarvio	53 200 €
Rahoitus	Keski-Suomen Kehittämisrahasto
Toteutusaika	1.6.2011–31.5.2012
Lisätietoja	Hannu Korhonen

Keski-Suomen liikunta- ja urheilustrategian laadittaminen perustui Keski-Suomen hyvinvointistrategiassa havaittuun tarpeeseen luoda maakuntaan yhtenäinen liikunta- ja urheilusunnitelma.

Valmistunut liikunta- ja urheilustrategia vastasi tarpeeseen, ja se liittyi tukemaan Keski-Suomen hyvinvointistrategian visiota: ”Yksilöllähtöinen, yhteisöllinen ja elämänmakuinen Keski-Suomi.” Strategia valmisteltiin laajassa yhteistyössä maakunnan toimijoiden kanssa. Valmistelun aikana haastateltiin runsaat 30 liikunnan ja urheilun asiantuntijaa kunnista, valtionhallinnosta, järjestöistä ja koulutusorganisaatiosta.

Strategian tavoitteena on edistää keskisuomalaisten hyvinvointia liikunnan ennaltaehkäisevillä vaikutuksilla, nostaa liikunnan asemaa ja arvostusta, tukea liikunnan alueellisia toimintamuotoja ja verkostoja sekä tuottaa kehittämisohjelmia maakunnan toimijoille alan edistämiseksi.

Keskeinen osa strategian sisältöä ovat Keski-Suomen liikunnan ja urheilun edellytysten kuvaaminen. Strategiassa hahmotetaan liikunnan taloudelliset resurssit, liikkumisolosuhteet, eri-ikäisten liikkujien polut maakunnassa sekä liikunta- ja matkailun mahdollisuudet. Strategian sisältää kaikkiaan 15 toimenpide-esitystä maakunnassa toteutettavaksi.

Keski-Suomen Liikunta ry ja Keski-Suomen liitto huolehtivat asiakirjan julkistamisesta sekä vastaavat pääosin strategiasa esitettyjen toimenpiteiden edistämisestä.

Valmis strategia löytyy liiton kotisivuilta sekä se toimitetaan painettuna versiona mm. kunnille, liikunta- ja urheiluseuroille, terveydenhuollon kuntayhtymille, koulutusorganisaatioille ja eri ministeriöille.

Keski-Suomen liikunta- ja urheilustrategian valmistelu onnistui maakunnan erityislaatua ja -osaamista kokoavana prosessina erinomaisesti.

TERVEYDENHUOLLON LAAJENNETUN KUSTANNUSLASKENNAN ESISELVITYS

Keski-Suomen sairaanhoitopiiri	
Tuki	19 500 € (50 %)
Kustannusarvio	39 000 €
Rahoitus	Keski-Suomen Kehittämisrahasto
Toteutusaika	1.6.– 31.12.2011
Lisätietoja	Hannu Korhonen

Tavoitteena oli selvittää sairaanhoitopiirin käytössä olevan potilas- ja potilasryhmäkohtaisen kustannuslaskentamallin sovellettavuutta perusterveydenhuoltoon. Esiselvityksessä arvioitiin myös yleisesti kustannuslaskennan kehittämispanoksia ja perusterveydenhuollon tuotteistamista.

Hanke toteutettiin tiiviissä yhteistyössä sairaanhoitopiirin ja perusterveydenhuollon asiantuntijoiden kanssa. Hankkeeseen ostettiin ulkopuolista konsultaatiota. Tuotoksena syntyi nykytilan

analyysi perusterveydenhuollon kustannuslaskennan tilanteesta, selvitys tietojärjestelmien ja tiedon kirjaamisen nykytilasta sekä kehittämisehdotuksista. Hanke osoitti myös perusterveydenhuollon luokitukset ja tuotteistuksen Suomessa vuonna 2011. Selvityshankkeessa syntyi ehdotus terveydenhuollon resurssien käytön seurantajärjestelmän (TERE) suunnittelusta ja käyttöönotosta perusterveydenhuollossa.

Esiselvityksen perusteella näyttää siltä, että erikoissairaanhoidon ja perusterveydenhuollon yhteinen järjestelmä on palveluketjujen johtamisen näkökulmasta tarpeellinen. Järjestelmä katsottiin myös mahdolliseksi toteuttaa. Esiselvityshanke toteutui sisällöllisesti suunnitellusti sekä mm. tuotti noin 100-sivuisen ja erittäin yksityiskohtaisen raportin TERE-seurantajärjestelmän toteuttamisesta.

MUOTO KOOSSA

Suomen käsityö museo	
Tuki	5 000 € (34 %)
Kustannusarvio	15 000 €
Rahoitus	Keski-Suomen Kehittämisrahasto
Toteutusaika	1.10.2011–31.12.2012
Lisätietoja	Hannu Korhonen

Muoto koossa -hankkeen toteuttajana oli Suomen käsityön museo, jonka läheisinä yhteistyö-kumppaneina hankkeessa olivat mukana Keski-Suomen taidetoimikunta, Materia ry sekä Ideaosuuskunta Mainio. Tavoitteena oli edistää muotoilun asemaa maakunnassa ja lisätä alan tekijöiden näkyvyyttä toisaalta maakunnassa mutta myös laajemmin. Tekijöiden verkottumista oli tarkoitus niin ikään parantaa.

Toimenpiteinä olivat lukuisat keskisuomalaisen tekijöiden näyttelyt, myyntitapahtumat sekä suunnittelutehtävät. Muoto koossa -näyttelykokonaisuus esitteli maakunnan käsityömuotoilua, taidekäsityötä ja materiaalipohjaista taidetta. Neljän näyttelyn sarjaan osallistui keväällä 2012 kaikkiaan 33 keskisuomalaista taitajaa. Hankkeella osallistuttiin myös NowHere Finland 2012 -näyttelyyn, joka oli osa World Design Capital Helsinki 2012 ohjelmaa. Hanke oli mukana myös Jyväskylä Design Week 2012:n järjestämisessä Jyväskylän kaupungin 175-vuotissyntymäpäiväviikolla.

Hankkeen toimissa onnistuttiin hyvin. Aktiivinen toiminta alalla yhdisti toimijoita ja teki näkyväksi alueen erityisosaamista. Esimerkiksi Suomen käsityön museon näytön paikassa olivat esillä mm. posliinista, laista, kierrätysmateriaaleista, paperista, emalista ja puusta tehtyjä teoksia ja koruja. Esillä oli myös painokuoseja, värikylläisiä kaula-, ranne- ja hiuskoruja sekä kierrätysikkunalasista valmistettuja lasilautasia. Tulosten raportointi oli esimerkillistä.

UUDENPOLVEN KLUBIT – TOIMINNAN PILOTOINTI

Keski-Suomen tanssin keskus	
Tuki	2 500 € (26 %)
Kustannusarvio	9 700 €
Rahoitus	Keski-Suomen Kehittämisrahasto
Toteutusaika	1.3.–31.12.2012
Lisätietoja	Raija Partanen

UudenPolven tanssiklubit ovat uusia nuoria yleisö- ja tavoittava tanssitapahtumakokonaisuus, jonka ohella myös muut taiteen alat saavat näkyvyyttä.

Klubit toimivat satelliittitapahtumina elokuussa perinteisesti järjestettävälle UudenPolvenMuseon tanssitapahtumalle.

Tavoitteena on kehittää UP-klubeista vakiintunut tapahtuma, joka tavoittaisi erityisesti nuoret jyväskyläläiset ja opiskelijat Klubit pyrkivät tulemaan alueen kulttuuritoimijoiden verkostoitumista, ja ne edistävät kulttuurin saatavuutta Keski-Suomessa. Klubit pyrkivät tarjoamaan kävijöillensä myös poikkeuksellisia kokemuksia vierailijoiden kautta.

Hankkeen tavoitteet toteutuivat hyvin. Konseptin ensimmäinen tapahtuma toteutettiin 21.3. Poppa-riissa, ja päätapahtuma oli UudenPolvenMuseon kesänäyttelyn yhteydessä 11.8. ja 12.8.

Yhteistyösopimukset

YHTEISTYÖSOPIMUKSET		SOPIMUKSEN ARVO €
26.4.2012	Saarijärven Pullistus, Uudenajan Juhannuskisat Saarijärvellä	4 000
15.6.2012	Jyväskylän kansanmusiikkiyhdistys ry	3 500

VETOVOIMAINEN TOIMINTAYMPÄRISTÖ

Käynnistyneet hankkeet

EU-rahoitus

TOTEUTTAJA	HANKE	TUKI €	YHTEENSÄ €
Äänekosken kaupunki	Hirvaskankaan palvelukeskittymän liikennejärjestelyt	540 000	1 316 000
Kiinteistö Oy Kinkomaan Vitapolis	Kevyen liikenteen väylien ja valaistuksen kehittäminen Vitapolis -alueella	248 000	620 000
Kivijärven kunta	Kivijärven matkailuinfran parantaminen	221 925	443 850
Karstulan kunta	Puulaakson teollisuusalueen risteys- ja tiejärjestelyt	199 500	399 000
Keuruun kaupunki	Tervantien rakentaminen	199 400	498 500
Kellankosken Voima Oy	Konneveden koskikalastus	91 638	229 096
		1 500 463	3 506 446

Keski-Suomen Kehittämisrahasto

TOTEUTTAJA	HANKE	TUKI €	YHTEENSÄ €
Keski-Suomen museo	Keski-Suomen maakunnallinen modernin rakennusperinnön inventointi 2011 - 2014	65 000	120 000
Jyväskylän kaupunki	Markkinointiyhteistyö: Rallin maailmanmestaruus-kilpailun Suomen osakilpailu 2012 - 2014	40 000	260 000
Benet Oy, Keski-Suomen energiateimisto	Kuluttajien energianeuvonnan toteuttaminen Keski-Suomessa 2012	25 000	100 000
Jämsän Retki-Veikot ry	Keski-Suomen liiton näkyvyys Jämsä-Jukola 2013 suunnistuskilpailussa	21 000	21 000
	Jämsä-Jukola 2013, suunnistuskilpailun järjestäminen	14 000	59 655
Jykes Oy	Human Tech Center Finland, maakunnan kansainvälinen markkinointi	15 000	95 000
Keski-Suomen liitto	Maakuntaohjelman arviointi	8 192	49 150
Mikkelin seudun ympäristöpalvelut	Puulan länsiosan kuormitustekijöiden kartoittaminen	6 000	55 000
		194 192	759 805

Valmistuneet hankkeet

KOKO -TOTEUTTAMISSUUNNITELMA JÄMSÄ-JYVÄSKYLÄ-ÄÄNEKOSKI -KEHITTÄMISVYÖHYKE

Jyväskylän seudun kehittämissyhtiö Jykes Oy	
Tuki	525 000 € (50%)
Kustannusarvio	1 050 000 €
Palautui	124 654 €
Rahoitus	Maakunnan kehittämisraha
Toteutusaika	1.1.2010–30.6.2012
Lisätietoja	Pirjo Peräaho

Tavoitteena oli säilyttää Jyväskylän, Jämsän ja Äänekosken seutujen yhteenliittymä viiden elinvoimaisimman kaupunkiseudun joukossa Suomesa. Samalla haluttiin tiivistää kolmen seudun muodostamaa kokonaisuutta Keski-Suomen ytimenä. Hankkeella toteutettiin valtioneuvoston hyväksymää erityisohjelmaa koheesio- ja kilpailukykyohjelma KOKO:a.

Hanke koostui kolmesta kokonaisuudesta: innovaatiovyöhykkeen rakentaminen, palveluinnovaatioiden kehittäminen ja eheän alue- ja yhdyskuntarakenteen edistäminen. Pääosa rahoituksesta kohdentui palvelualan edistämiseen. Painopisteenä oli hyvinvointialan palvelukonseptien kehittäminen osana kasvavaa palvelusetelitoimintaa.

Innovaatioteemassa laadittiin useita selvityksiä ja esite alueellisista vahvuuksista. Selvityksissä kuvattiin muun muassa kaupunkiseudun innovaatioprosessin lähteitä ja mahdollisuuksia. Kolmas kokonaisuus, eheä aluerakenne, sisälsi Äänekosken, Jyväskylän ja Jämsän seutujen aluerakennemallien laatimisen.

Hankkeen toteutukseen osallistuivat Jykes Oy:n rinnalla Jyväskylän kaupunki, Jämsek Oy ja Äänekosken Kehitys Oy. Mukana oli kymmenen kuntaa: Jyväskylä, Laukaa, Muurame, Uurainen, Hankasalmi, Petäjävesi, Toivakka, Jämsä, Kuhmoinen ja Äänekoski.

Työ- ja elinkeinoministeriö lopetti KOKO -ohjelman rahoituksen vuoden 2011 lopussa valtiontalouden säästöjen vuoksi. Hanke päätettiin alkuperäisen aikataulun mukaisesti kesäkuun lopussa 2012.

KOKO -ohjelma onnistui melko hyvin. Parhain osa hanketta oli hyvinvointialan käytännönläheinen kehittämistyö. Innovaatiovyöhykkeen rakentaminen jäi selvitysten tasolle, mutta työ jatkuu osana kansallisen Innovatiiviset kaupungit INKA -ohjelman valmistelua. Äänekosken, Jyväskylän ja Jämsän seutujen aluerakennemallit ohjaavat koko alueen maankäytön, asumisen, liikenteen ja palveluiden tulevaisuuden suunnittelua.

KESKI-SUOMEN MATKAILUVIENNIN UUDET AVAUKSET 2011

Keski-Suomen liitto	
Tuki	115 500 € (50%)
Kustannusarvio	165 000 €
Rahoitus	Maakunnan kehittämisraha
Toteutusaika	1.1.2011–31.3.2012
Lisätietoja	Veli-Pekka Päivänen

Hankkeessa markkinointiin Keski-Suomen matkailutarjontaa erityisesti Saksaan ja Venäjälle. Lisäksi hankkeen varoilla teetettiin suomalaisen saunan imagon kirkastamista sekä saunaelämystuotteiden kehittämistä. Saksaan suuntautuvat markkinointitoimenpiteet kohdistuvat erityisesti bussiryhmien houkutteluun ja ryhmämatkojen myyntiin. Tämä osio onnistui hyvin ja tavoitteet saavutettiin erinomaisesti. Muut markkinointitoimenpiteet liittyivät joko MEKin tai Venäjän kampanjoihin. Hankkeen avulla Keski-Suomi sai hyvää näkyvyyttä laajoissa markkinointikampanjoissa. Tosin markkinointipanokset tulisi olla vielä nykyistä suurempia. Saunaelämystuotteiden kehittäminen jatkuu, mutta niiden kaupallinen arvo on ollut vielä hyvin vähäistä.

JYVÄSKYLÄN SEUDUN MYYNNIN JA MARKKINOINNIN KEHITTÄMINEN YRITYSTEN SIIJOITUMISALUEENA

Jyväskylän seudun kehittämissyhtiö Jykes Oy	
Tuki	288 000 € (60%)
Kustannusarvio	480 000 €
Palautui	512 €
Rahoitus	Maakunnan kehittämisraha
Toteutusaika	1.12.2009–31.8.2012
Lisätietoja	Veli-Pekka Päivänen

Hankkeen tavoitteena oli luoda uudenlainen ja hankkeen päättymisen jälkeenkin toimiva asiakaslähtöinen sijoituspalveluprosessi. Uusien yritysten houkuttelemiseksi otettiin käyttöön tehokkaat myyntimallit, jotka pohjautuivat Jyväskylän seudun businessmahdollisuuksiin.

Käytännössä hankittiin tietoja seudusta kiinnostuneista yrityksistä (3200 kpl) ja jokaista potentiaalista asiakasyritystä (n. 200 yritystä) lähestyttiin henkilökohtaisesti. Henkilökohtaisten neuvottelujen perusteella asiakascaseja edistettiin niin, että hankkeen aikana seudulle tuli 23 uutta yritystä.

Uusia yrityksiä on siirtynyt Jyväskylän seudulle eniten väli-Suomesta ja syynä ovat olleet seudun hyvät businessmahdollisuudet. Hanke onnistui erinomaisesti ja hankkeen avulla kehitetty asiakaslähtöinen seudun sijoituspalvelu jatkuu hankkeen päättymisen jälkeen.

KESKI-SUOMEN LIIKENNEJÄRJESTELMÄSUUNNITELMAN PÄIVITYS

Keski-Suomen liitto	
Tuki	75 000 € (50%)
Kustannusarvio	150 000 €
Rahoitus	Keski-Suomen Kehittämisrahasto
Toteutusaika	1.1.2011–31.12.2012
Lisätietoja	Pekka Kokki

Keski-Suomen liitto käynnisti yhdessä Keski-Suomen ELY-keskuksen kanssa maakunnan liikennejärjestelmäsuunnitelman laatimisen keväällä 2011. Laajassa vuorovaikutuksessa laadittu suunnitelma on valmistunut ja maakuntahallitus on hyväksynyt sen 28.11.2012. Suunnitelman yhteydessä laadittu aiesopimusluonnos liikennejärjestelmän kehittämistoimenpiteiden toteuttamisesta vuosina 2013-2015 on lähetetty allekirjoittajatahojen käsiteltäväksi. Sopimus on tarkoitus allekirjoittaa keväällä 2013.

Suunnitteluhankkeessa on varsinaisen suunnitelmaraportin ja aiesopimusluonnoksen ohella tuotettu Internet-julkaisut Nykytila- ja palvelutasoanalyysi ja Elinkeinoelämän logistiikkaselvitys sekä joukkoliikennelakiin perustuva Keski-Suomen joukkoliikenteen palvelutasomäärittely. Materiaali on osoitteessa <http://www.keskisuomi.fi/ljs>.

Liikennejärjestelmäsuunnitelman laatiminen tapahtui hyväksytyyn työohjelman mukaisesti. Suunnittelua ohjannut hankeryhmä kokoontui kaikkiaan seitsemän kertaa. Vuorovaikutus oli muutenkin riittävää: hankkeeseen liittyen järjestettiin haastatteluita ja kyselyitä eri kohderyhmille sekä kaksi seminaaria ja neljä työpajatilaisuutta. Nähtävillä olleesta raporttiluonnoksesta saatiin viranomaisilta ja muilta sidosryhmiltä yhteensä lähes 40 lausuntoa.

Suunnittelun keskeiset tulokset eli maakunnan liikennestrategia vuoteen 2035 ja toimenpideohjelma vuosille 2013-2015 vastaavat sisällöltään työille asetettuja vaatimuksia ja ovat maakuntahallituksen helmikuussa 2012 hyväksymien tavoitteiden mukaisia. Toimenpideohjelman aikajänne on tosin lyhyempi kuin ennakkoon oli ajateltu, koska liikennevirasto on edellyttänyt ohjelman ajallista rajaamista vain nykyisen hallituskauden pituiseksi. Laadittu aiesopimusluonnos on sisällöltään toimenpideohjelmaa vastaava.

Liikennejärjestelmäsuunnitelman laatimiskustannukset ovat olleet ennakoitua tasoa. Hankeryhmä on työn aikana päättänyt joistakin ns. lisätöistä, joista aiheutuneet ylimääräiset kustannukset ovat olleet työn laajuuteen nähden kohtuullisia. Projektin kanssa yhteen sovitettuna on vuoden 2012 aikana tehty myös erillinen Jyväskylä-Tampere –ratahankkeen liikennejärjestelmätasoinen esiselvitys. Tämän varsinaisesta liikennejärjestelmän suunnitteluprojektista erillisen selvityksen kustannuksista ovat teettäjinä toimineet liitto ja Liikennevirasto vastanneet tasasuurin osuuksin.

Liikennejärjestelmäsuunnitelman päivitystyön valmistuttua on Keski-Suomessa tarkoitus käynnistää jatkuva liikennejärjestelmätyö, joka tähtää ajantasaisen seurantatiedon pohjalta tapahtuvaan liikennejärjestelmän kehittämiseen ja päätösten valmisteluun.

JYSELI 2025 -PROJEKTI

Jyväskylän seudun kunnat	
Tuki	70 500 € (15 %)
Palautui	12 037 €
Kustannusarvio	470 000 €
Rahoitus	Keski-Suomen Kehittämisrahasto
Toteutusaika	1.1.2009–31.5.2011
Lisätietoja	Pekka Kokki

Jyväskylän seudun liikennejärjestelmäsuunnitelma (JYSELI 2025) valmistui vuoden 2011 helmikuussa ja allekirjoittajatahot hyväksyivät suunnitelmaan liittyvän aiesopimuksen seuraavana kesänä.

JYSELI 2025:n ensimmäisenä osana kesällä 2010 valmistui ”Jyväskylän seudun liikennejärjestelmän tavoitteet ja toimintalinjat – selonteko” eli liikennepoliittinen ohjelma, joka on ohjannut liikennejärjestelmätyötä ja samanaikaisesti toteutettua maankäytön rakennemallin laatimista. Loppuraportti, ”JYSELI 2025 – toimintalinjat ja kehittämisohjelma” valmistui keväällä 2011. Joukkoliikenteestä, liikennemallista ja tieverkosta sekä liikenteen ja liikkumisen ohjauksesta tehtiin erilliset kehittämisohjelmat. Lisätietoja <http://www.jyvaskyla.fi/kadut/suunnittelu/liikennejarjestelma>.

JYSELI 2025 –projektissa saavutettiin sille asetetut sisällölliset tavoitteet. Kustannusarvio ei ylittynyt, vaikka työn aikataulu venyi kolme kuukautta suunniteltua pidemmäksi. Tämä on suunnittelun luonteesta johtuen ymmärrettävää, eikä siitä ollut haitallisia vaikutuksia.

Hankkeen arviointikokouksessa todettiin, että vuorovaikutus rakennemallityön kanssa ei toiminut odotetusti. Pientä kritiikkiä esitettiin myös tieverkkosuosion suhteellisen vähäisestä painotuksesta, mistä johtuen yleiskaavallisen suunnittelun ja liikennesuunnittelun yhteensovittamisen tarve korostuu jatkossa. Yleisesti ottaen työn tuloksiin ja käytettyyn konsulttiin Strafica Oy:ön oltiin kuitenkin tyytyväisiä.

JYSELI 2025 –suunnitelman ja sen aiesopimuksen seuranta pidettiin hankkeen arviointikokouksessa tärkeänä tehtävänä. Seurannan menettelyitä ei ole kuitenkaan saatu käynnistettyä vielä vuoden 2012 loppuun mennessä. Tilanne on kuitenkin muuttumassa ja järjestelmällinen seuranta käynnistyy alkuvuonna 2013. Tämä tulee tapahtumaan maakunnallisen liikennejärjestelmäsuunnitelman seurannan kanssa yhteen sovitettuna.

BALTIC CLIMATE

Keski-Suomen liitto	
Tuki	41 250 € (1 %)
Kustannusarvio	4 440 720 €, josta Keski-Suomen liiton osuus 660 000 €
Rahoitus	Keski-Suomen Kehittämisrahahasto
Toteutusaika	25.10.2008–30.4.2012
Lisätietoja	Jarmo Koskinen

BalticClimate -hankkeen tavoitteena oli sisällyttää ilmastonmuutoksen hillitsemisen ja ilmastonmuutokseen sopeutumisen osaksi aluekehittämistä ja alueiden käyttöä. Tietoa ilmastonmuutoksesta ja-lostettiin käyttökelpoiseen ja ymmärrettävään muotoon eri kohderyhmien tarpeisiin.

Päärahoitus saatiin EU:n Itämeren ohjelmasta 2009 - 2011. Kokonaisbudjetti oli yli 4 miljoonaa euroa, josta Keski-Suomen liiton osuus oli 690 000 €. EU-tuki oli 75 %, jonka lisäksi TEM myönsi kansallista vastinrahaa 11,7 %.

Hankkeeseen osallistui partnereina Keski-Suomesta maakunnan liiton lisäksi Jykes Oy sekä Keski-Suomen ELY-keskus. Liitännäispartnereina olivat Jämsä, Muurame, Jyväskylän, Laukaa, Uurainen sekä Äänekoski. Muut partnerit ovat kaupunkia, alueviranomaisia sekä ilmastonmuutoksen ja kestävä kehityksen asian-tuntijoita Suomesta, Saksasta, Ruotsista, Latviasta, Virossa, Liettuasta ja Puolasta. Kaikkiaan mukana oli 23 partneria sekä tarkkailijajäsenenä Venäjän Pskovin alue. Pääpartnerina toimi saksalainen tutkimuslaitos Academy for Spatial Research and Planning (ARL).

Keski-Suomen liitto toimi työpaketin 4 (WP4) "Integrated solutions and Capitalisation of Climate Change" vastuullisena johtajana. Lisäksi maakunnallisessa osuudessa Keski-Suomen liitto laski maakunnan kasvihuonekaasupäästöt vuosille 2004, 2006 ja 2008.

Ruotsin meteorologinen ja hydrologinen instituutti (SMHI) laski omaa, alueellista malliaan hyödyntäen ilmastonmuutoksen vaikutusskenaariot alueetasolla ja Keski-Suomen lämpötilan, sadannan ja tuulisuuden kehittymisen vuoteen 2100. Maakunnallinen ilmastonmuutoksen haavoittuvuusanalyysityö toteutettiin Linköpingin yliopiston Ilmatieteen ja – politiikan tutkimuskeskuksen (Centre for Climate Science and Policy Research (CSPR)) ohjeistuksen avulla. Haavoittuvuusanalyysityötä varten järjestettiin useita työpajoja.

Yhtenä hankkeen päätuotteista valmisteltiin Keski-Suomen ilmastostrategia 2020. Maakuntahallitus hyväksyi ilmastostrategian marraskuussa 2011.

Lisäksi tehtiin lukuisia erillisselvityksiä: selvitys hankkeessa mukana olleiden kuntien energiata-seista, selvitys paikallisjunaliikenteen mahdollisuuksista Keski-Suomessa, selvitys olemassa olevan linja-autoliikenteen kehittämistarpeista Keski-Suomessa, selvitys eräiden rakenteella olevien asuinalueiden kasvihuonekaasupäästöistä sekä kartoitus Keski-Suomen pienelle ja keskisuurelle (3 – 30 MW) tuulivoimalle soveltuvista alueista.

Hankkeen lopputuote, BalticClimate työkalu, palvelee kuntien päätöksentekijöitä, kaavasuunnittelijoita ja yrityselämää. BalticClimate työkalusta kaavoittajat saavat lisätietoa siitä, miten kaavoituksen eri osa-alueilla voidaan tehdä ilmastollisesti kestäviä ratkaisuja. Yrityselämän toimijoiden tarpeisiin hankkeessa kehitettiin keski-suomalaisen asiantuntijoiden johdolla ilmasto-SWOT työkalu. Tämä työkalu on suunnattu pienelle ja keskisuurelle yritys sektorille. Se auttaa yritystä itse löytämään ne vahvuudet, heikkoudet, mahdollisuudet ja uhat, joita ilmastonmuutos saa aikaan yrityksen toimialassa. Työkalu auttaa yritystä kohtaamaan ilmastonmuutoksen myötä muuttuvan toimintaympäristön.

RALLIN MM-KILPAILU

Jyväskylän kaupunki	
Tuki	40 000 euroa (15 %)
Kustannusarvio	260 000 €
Rahoitus	Keski-Suomen Kehittämisrahasto
Toteutusaika	1.1.–31.12.2012
Lisätietoja	Helena Anttonen

Hanke toteutui 14.2.2012 tehdyn maakuntahallituksen päätöksen ja yhteistyösopimuksen mukaisesti. Keski-Suomen liitto kuului rallitapahtuman pääyhteistyökumppaneihin yhdessä Jyväskylän kaupungin ja Jykesin kanssa.

Markkinointiyhteistyösopimuksella varmistettiin osaltaan rallien säilyminen Suomessa ja Jyväskylässä.

JYVÄSKYLÄN ”PIENTEN SISÄJÄRVIEN” MELONNAN JA VENEILYN HANKESUUNNITELMA

Jyväskylän kaupunki	
Tuki	21 000 € (35 %)
Kustannusarvio	60 400 €
Rahoitus	Keski-Suomen Kehittämisrahasto
Toteutusaika	1.3.2011–31.10.2012
Lisätietoja	Olli Ristaniemi ja Hannu Korhonen

Tarkoituksena oli tehdä toteutettavuusselvitys Jyväskylän seudun liikuntasuunnitelman kärkihankkeesta. Hanke onnistui hyvin. Siinä tehtiin tasokas selvitysraportti ja esite. Reitti myös onnistuttiin melomaan ja kartoittamaan potentiaalisia rantautumispaikkoja. Selvitys myös osoittaa, että ”kaupunkimaisessa” ympäristössä on mahdollisuuksia myös luontomatkailulle. Sen sijaan tavoite alueen vesiliikunnan erityisosaamisen vahvistamista ei tule juurikaan esille.

Liitto on käyttänyt tuloksia 4. vaihemaakuntakaavan valmistelussa. Kaavaluonnokseen on saatu hankkeen vesiretkelyreitti. Hanke on sen perustelu ja kuuluu osaksi kaava-asiakirjoihin.

OHJELMAPERUSTEISEN KEHITTÄMISEN ALUEVAIKUTTAVUUDEN ARVIOINTI

Maaseudun kehittämissyhdystys Viisari ry	
Tuki	20 000 € (66,7 %)
Palautui	1 900 €
Kustannusarvio	30 000 €
Rahoitus	Keski-Suomen Kehittämisrahasto
Toteutusaika	28.6.2011–15.5.2012
Lisätietoja	Pirjo Peräaho

Tarkoituksena oli tehdä arviointi Saarijärven-Viitasaaren seudulla toteutettavien kehittämissuunnitelmien yhteisistä aluevaikutuksista. Arvioitavia ohjelmia olivat Leader -ohjelma, rakennerahasto-ohjelmat (EAKR ja ESR) sekä kansallisin varoin toteutettava koheesio- ja kilpailukykyohjelma KOKO.

Arvioinnilla haluttiin erityisesti selvittää, millainen vaikuttavuus ohjelmilla seututasolla on ja miten ohjelmat täydentävät toisiaan. Perinteisestihän jokainen ohjelma arvioidaan erikseen. Lisäksi haluttiin tietää enemmän verkostojen merkityksestä kehittämistyön tuloksellisuudessa.

Arvioitsijaksi valittiin kilpailutuksen perusteella Kajaanin yliopistokeskuksen aikuis- ja täydennyskoulutuspalvelut. Tuotoksena oli kesällä 2012 valmistunut arviointiraportti.

Arvioinnin lähtökohta tutkia seututasolta käsin eri rahoitusohjelmien keskinäistä toimivuutta ja kokonaisvaikuttavuutta oli erinomainen. Lähestymistapa osoittautui kuitenkin arvioitsijoille vaikeaksi. Uudenlaisen arviointiasetelman ja arvioitsijan muiden kiireiden vuoksi työ viivästyi useita kuukausia alkuperäisestä aikataulusta.

Selkeänä oppina arvioitsijoille oli kehittää parempia työkaluja eri ohjelmien yhteisvaikutusten selvittämiseen. Seudulla arviointi lisäsi mielenkiintoa ja uskoa aluekehitystyötä ja sen tuloksia kohtaan. Arvioinnin mukaan seudun kehittämisprosessit ovat toimivia ja konkreettisia tuloksia syntyä.

Arvioitsija esittää myös kiinnostavia kehittämisaihtioita tulevaisuutta varten. Kehittämisideoita ja johtopäätöksiä hyödynnetään seuraavan EU-ohjelmakauden 2014 - 2020 valmistelussa.

JYVÄSKYLÄN KESTÄVÄT MATERIAALIKIERROT

Jyväskylän yliopisto	
Tuki	15 000 € (50 %)
Palautui	1 109,20 €
Kustannusarvio	30 000 €
Rahoitus	Keski-Suomen Kehittämisrahasto
Toteutusaika	1.5.2011–28.2.2012
Lisätietoja	Jarmo Koskinen

Hankkeen toteutti Jyväskylän yliopiston bio- ja ympäristötieteiden laitos yhdessä Jyvässeudun Puhdistamo Oy:n, Jyväskylän Energia Oy:n ja Mustankorkea Oy:n kanssa. Tavoitteena oli selvittää Jyväskylän lämpövoimalaitostuhkien, jätevedenpuhdistamon lietteiden sekä Mustankorkean jäteenkäsittelylaitoksen biojätteiden hyödyntämisyhteistyötä energiantuotantoon ja erilaisten ravinne- ja maanparannustuotteiden valmistuksessa, esittää niiden käyttökohteet sekä ympäristö- ja kustannusarvioita.

Hankkeessa kartoitettiin alueella käytettävissä olevat raaka-aineet. Arvioitiin yhteiskäsittelyn mahdollisuuksia puhdistamon biokaasuprosessissa sekä mahdollisuuksia käsittelyjäännöksen

jalostamiseksi ravinnetuotteiksi mahdollisesti yhdessä tuhkien kanssa. Lisäksi esitettiin lopputuotteiden mahdolliset käyttökohteet Keski-Suomessa ottaen huomioon pelto- ja metsälannoitekäytössä materiaaleilta vaaditut ominaisuudet ja rajoitteet.

Eloperäisten raaka-aineiden energia saadaan hyödynnettyä hajottamalla ne anaerobisesti. Käsittelyjäännös voidaan tuotteistaa ravinteita sisältäväksi maanparannuskompostiksi tai -rakeeksi. Maanparannuskompostia voidaan käyttää myös mullan valmistuksessa. Kummallekin lopputuotteelle on riittävästi käyttökohteita Keski-Suomessa.

Lentotuhka soveltuu rakeistettuna metsälannoitteeksi, mutta käyttökohteita ei ole riittävästi Keski-Suomen alueella. Käyttökohteiden määrä kasvaa lisättäessä tuhkaan epäorgaanista typilannoitetta. Tuhka voidaan tuotteistaa myös tuhka-mädäterakeeksi, mutta lainsäädännöllisestä syystä se soveltuu vain viherrakentamis- ja maisemointikäyttöön.

Tutkimuksen yhteydessä ja osana sitä valmistui Johanna Kehuksen pro gradu –työ toukokuussa 2012.

Hanke toteutui hyvin suunnitelman mukaisesti.

HUMAN TECH CENTER FINLAND

Jyväskylän seudun kehittämissyhtiö Jykes Oy	
Tuki	15 000 € (15,8 %)
Kustannusarvio	95 000 €
Rahoitus	Keski-Suomen Kehittämisrahasto
Toteutusaika	1.4.–31.12.2012
Lisätietoja	Pirjo Peräaho

Human Technology on ollut usean vuoden ajan Keski-Suomen kansainvälisen markkinoinnin ydinviestinä. Vuonna 2011 myös maakunnan klusterit nivottiin saman ydinviestin yhteyteen. Markkinointiyhteistyöhön osallistuneiden organisaatioiden johto päätyi jatkamaan yhteistyötä määräaikaikaisella sopimuksella vuoden 2012 loppuun. Samalla päätettiin valmistella pysyvämpää toimintamallia tuleville vuosille.

Vuoden 2012 päätehtäviä olivat Human Technology -ydinviestin käytännöllistäminen, viestintäkampanjan suunnittelu ja toteutus, www.humantechnology.fi -sivuston kehittäminen sekä

keskisuomalaisten menestystarinoiden välittäminen sähköisen uutiskirjeen avulla. Lisäksi selvitettiin, miten markkinointiyhteistyö organisoitaisiin jatkossa.

Tehtävät hoidettiin suunnitelman mukaisesti. Markkinointiyhteistyön jatko on kuitenkin vaaka- laudalla. Jyväskylän seudun kehittämissyhtiö Jykes Oy jatkaa Human Tech -viestintää muiden kehittämissyhtiöiden kanssa vuoden 2013 loppuun osana Keski-Suomen kärkiklusterit -ohjelmaa. Brändiä käytetään valtakunnallisessa uutiskirjeessä ja kansainvälisessä markkinoinnissa. Jyväskylän kaupunki ja Jykes Oy arvioivat kotimaan markkinoinnin ja seutumarkkinoinnin kehittämistarpeet erikseen.

Human Tech -brändin rakentaminen on kestänyt useita vuosia. Alun innostus on vaihtunut brändiviestin kyseenalaistamiseen ja toiminnan kriittiseen arviointiin. Tavoitteet keskisuomalaisten yritysten osallistumisesta markkinointiyhteistyöhön ei ole toteutunut. Näyttää siltä, että Human Tech -brändin rakentaminen jää puolitiehen eikä yhteiselle markkinoinnille asetettuja tavoitteita kyetä saavuttamaan.

PIHTIPUTAAN TAAJAMAN KEHITTÄMISHANKE

Pihtiputaan kunta	
Tuki	15 000 € (50 %)
Kustannusarvio	30 000 €
Rahoitus	Maakunnan kehittämisraha
Toteutusaika	1.6.2011–31.5.2012
Lisätietoja	Hilkka Laine

Hankkeessa laadittiin vuorovaikutteisen suunnittelutyön keinoin yleissuunnitelma Pihtiputaan keskustan alueesta sen ilmeen, vetovoiman ja laadun parantamiseksi. Työ sisälsi myös Niemenharjun motellin ympäristön. Suunnitelmalta haluttiin parantaa alueen viihtyisyyttä ja elinkeinoelämän toimin-taedellytyksiä. Eri toiminnot, kuten kauppa, koulu ja liikenne, sovitettiin yhteen turvallisiksi ja toimivaksi kokonaisuudeksi.

Suunnitelman laati FCG Finnish Consulting Group Oy. Kuntalaisilla oli mahdollisuus vaikuttaa suunnitelman tekoon osallistumalla yleisötilaisuuksiin ja työpajoihin sekä hanketta koskevaan kyselyyn. Paikallislehden yleisönosasto toimi myös mielipidekanavana.

Hanke tuotti selvitysalueen rakennemallin, kolme yleissuunnitelmaa ja raportin. Materiaaliin voi tutustua kunnan www-sivuilta osoitteessa <http://www.skjkl.fi/Pihtipudas/Taajama/>

Suunnitteluhanke oli positiivinen prosessi Pihtiputaalla. Sen myötä on Pihtiputaan keskustan elävöittämiin saatu uudet avaukset ja positiivinen kehittämisen sykli alulle. Suunnitelman pohjalta on haettu EAKR- rahoitusta ns. Pussisen tontin ja koulukeskuksen alueiden uudistamiseen. Suunnitelmat palvelevat jatkossa myös Pihtiputaan taajaman yleiskaavan uudistamista.

JYVÄSKYLÄN KESÄYLIOPISTON 100-VUOTTA HISTORIAIKKI

Jyväskylän kesäyliopisto	
Tuki	8 000 € (10 %)
Kustannusarvio	80 000 €
Rahoitus	Keski-Suomen Kehittämisrahasto
Toteutusaika	1.4. – 31.12.2012
Lisätietoja	Hannu Korhonen

Historiikki tuotettiin kesäyliopiston 100-vuotis juh-
lallisuuksiin, johon liittyvä juhla järjestettiin Jyväskylän yliopiston juhlasalissa 15.6.2012 eli samassa paikassa, jossa kesäyliopiston avajaisseminaarikin pidettiin. Käytännössä Jyväskylän kesäyliopiston 100-vuotisjuhla oli samalla koko Suomen kesäyliopistolaitoksen 100-vuotisjuhla.

”Kesäsemesteristä se alkoi” -historiikin toimittivat Heli Valtonen ja Olli Matikainen. Kirjoittajien piiri

oli laaja ja historiikin valmistumista ohjaavassa työryhmässä olivat edustettuina Jyväskylän kaupungin, Yliopistosäätiön sekä Jyväskylän yliopiston nykyisiä ja emeritusprofessoreita.

Kesäyliopiston toiminnan taltioinnilla on arvokas ja tärkeä osa maakunnan vahvan sivistysperustan ja maakunnan eri kehitysvaiheiden kuvauksessa. Kesäyliopiston ja Keski-Suomen maakuntaliiton yhteistyö ilmenee historiikin sivuilla monilla tavoin. Esimerkiksi liiton kutsumissa työkokouksissa määriteltiin kesäyli-opistolaitokselle hallintoa ja osallistuvatpa liiton aiemmat toimihenkilötkin siinä määrin näyttävästi yhteiskunnalliseen keskusteluun, että saivat nimensä julkaisuun.

Hanke onnistui erinomaisesti ja sen tuloksena syntynyt historiikki on maakunnan sivistyksellisestä kehityksestä kiinnostuneille erinomainen lukukokemus. Julkaisuja löytyy muutama Keski-Suomen liiton toimistosta.

KOTI KYLÄSSÄ, KYLÄ KOTONA

Kiti Luostarinen Production ky	
Tuki	10 000 euroa (4 %)
Kustannusarvio	250 000 €
Rahoitus	Keski-Suomen Kehittämisrahasto
Toteutusaika	1.7.2010–31.12.2011
Lisätietoja	Hannu Korhonen

”Koti kylässä, kylä kotona” -dokumenttielokuva taltioi Luhangan kylän elämää runsaan vuoden aikana. Tavoitteena oli tuottaa korkeatasoinen elokuva maaseudulla asumisesta, joka oli samalla kunnianosoitus keskisuomalaiselle maisemalle sekä vuodenkierrolle. Elokuvan oli tarkoitus tehdä Luhankaa ja koko Keski-Suomea tunnetuksi valtakunnallisesti ja myös muualla maailmassa.

Elokuva oli iso kokonaisuus ja se sai rahoitusta useasta lähteestä. Toteutuneen budjetin kokonaissumma oli runsaat 258 000 euroa. Elokuvaa olivat tukemassa mm. Suomen elokuvasäätiö, AVEK (Audiovisuaalisen kulttuurin kehittämiskeskus), YLE TV1 ja Saksan ja Ranskan televisioiden yhteinen kulttuurikanava ARTE sekä Suomen Kulttuurirahaston Keski-Suomen rahasto.

Elokuva on ollut esillä DOCPPOINT-festivaaleilla Helsingissä ja julkisuudessa laajemminkin. Elokuvaa esitettiin TV1:ssä ja Saksan ja Ranskan lisäksi myös mm. Itävallan, Sveitsin ja Benelux-maiden TV-kanavilla.

Tuotanto onnistui erinomaisesti suunnitelmien mukaan. Hanke sai maakunnallista näkyvyyttä mm. Luhangassa järjestettävässä Suomen Kulttuurirahaston Keski-Suomen hoitokunnan vuosijuhlassa toukokuussa 2012.

KULLANHUHDONNAN EM-KILPAILUT JÄMSÄN HIMOKSELLA

Eväjärven kyläyhdistys	
Tuki	5 000 € (20 %)
Kustannusarvio	25 000 €
Rahoitus	Keski-Suomen Kehittämisrahasto
Toteutusaika	1.8.2011–30.6.2012
Lisätietoja	Hannu Korhonen

Tarkoituksena oli tuoda maakuntaan uusi tapahtuma, joka jatkossa voisi vielä laajentua MM-tason kilpailuksi. Liiton tuella varmistettiin kansainvälisen

tason kisojen järjestäminen. Rahoitus mahdollisti myös kisajärjestäjien tutustumismatkan vastaan tapahtumaan Puolassa.

Kisajärjestäjät saivat järjestelyistä myönteistä palautetta mm. reaaliaikaisesta tulospalvelusta sähköisessä mediassa. Pohdinnassa on vuoden 2014 Ruotsissa järjestettävien MM-kisojen jälkeen kisahakemuksen jättäminen tapahtuman saamiseksi Suomeen. Alan kansainvälisen kattojärjestön (W.G.A eli World Goldpanning Association) kilpailukomitea antoi järjestäjille eriomaisen tunnustuksen kilpailutapahtuman ohjelmasta ja puitteista. Tapahtumaa voidaan pitää kaikin puolin onnistuneena.

HANKERAHOITUKSEN VAIHTOEHDOT

		EU-RAHOITUS		MAAKUNNAN KEHITTÄMISRAHA		KESKI-SUOMEN KEHITTÄMISRAHASIJO	
		EAKR TEM Elinkeinot	EAKR OKM Innovaatorakenteet	Valtio	Keski-Suomen kunnat		
Rahoituksen painopiste		<ul style="list-style-type: none"> klustereiden kehittäminen liiketoimintaosaamisen vahvistaminen kansainvälisen vetovoiman lisääminen hyvinvointipalveluiden kehittäminen kuntien perusrakenteen investoinnit 	<ul style="list-style-type: none"> korkeakoulujen, tutkimuslaitosten ja yritysten yhteisten verkostojen ja oppimisympäristöjen kehittäminen korkeakoulujen yrityslihtöisten tutkimus- ja kehittämisspalvelujen edistäminen teknologian siirto pk-yrityksiin 	<ul style="list-style-type: none"> elinkeinoiminnan kehittäminen kuntien välisen elinkeinoyhdistyksen edistäminen osaamisen vahvistaminen kansainväliset yhteistyöhankkeet 	<ul style="list-style-type: none"> Maakunnan kilpailukykyä edistävät osaamishankkeet kulttuuri- ja vetovoimahankeet esiselvitykset kansainväliset hankkeet uudet avaukset 		
Hankkeen koko		ylli 100 000 euroa - 2 000 000 euroa	ylli 100 000 euroa - 1 000 000 euroa	20 000 - 200 000 euroa	5 000 - 50 000 euroa		
Tukitaso		40-70 % Kehittämishankkeet 70 % Jatkohankkeet 60 % Infrahankkeet 40 %	50-85 % Laitteinvestoinnit 50 % Kehittämishankkeet 70 % Jatkohankkeet 60 %	50-70 % Selvitykset, suunnitelmat 50 % Kehittämishankkeet 70 %	5-50 % Selvitykset, suunnitelmat 50 %		
Vuoden 2012 rahoitusvaltuus		1 160 000 euroa	1 813 000 euroa	285 000 euroa	750 000 euroa		
Tuettavat toimenpiteet	Konsultointi	Kyllä	Kyllä	Kyllä	Kyllä		
	Koulutus	Ei	Ei	Kyllä	Kyllä		
	Palkat	Kyllä	Kyllä	Kyllä	Kyllä		
	Laitteinvestoinnit	Ei	Kyllä	Ei	Ei		
	Infrastruktura	Kyllä	Ei	Ei	Ei		
Luontoissuoritukset		Ei	Vain laiteluovutukset	Ei	Kyllä		
De minimis -sääntö*		Koskee	Koskee	Koskee	Koskee		
Hakeminen		Avoin hankehaku 2 kertaa vuodessa		Jatkuva haku	Jatkuva haku		
Kilpailutus		Hankintalaki koskee yli 30 000 euron hankintoja Kilpailutus myös 4 000 - 30 000 euron hankinnoissa		Jatkuva haku	Jatkuva haku	Hankintalaki koskee yli 30 000 euron hankintoja	

* De minimis -säännön mukaan yritys voi saada kolmen vuoden aikana enintään 200 000 euroa julkista tukea

KESKI-SUOMEN LIITTO

Regional Council of Central Finland

KESKI-SUOMEN LIITTO
Regional Council of Central Finland

KESKI-SUOMEN LIITTO | Sepänkatu 4 | 40100 Jyväskylä | Keski-Suomen Talo
puh: 0207 560 200 | fax: 014 217 733 | etunimi.sukunimi@keskisuomi.fi
Virallinen posti liitolle kirjaamon sähköpostiosoitteella: kirjaamo@keskisuomi.fi